

BOITARD, PIERRE

**Den goda tonen och den sanna
belefvenheten : säker vägledning inom
sällskapslifvet och i alla våra förhållanden /
af Louis Verardi ; öfvers. från franskan af
L.A.M. [Lars Aug.Malmgren]**

Stockholm
1859

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

BOITARD, Pierre

Under.
Ung.
(Pw)

DEN GODA TONEN
OCH
DEN SANNA BELEFVENHETEN.

SÄKER VÄGLEDARE
ATT RÄTT SKICKA SIG
INOM SÄLLSKAPSLIFVET OCH I ALLA
VÅRA FÖRHÅLLANDEN.

AF
LOUIS VERARDI.

ÖFVERSÄTTNING FRÅN FRANSKAN

AF
L. A. M.

STOCKHOLM,
HOS J. J. FLODIN.

1859

Kungl. biblioteket

0 0000 000029578

DEN GODA TONEN

OCH

DEN SANNA BELEFVENHETEN.

SÄKER VÄGLEDARE

INOM SÄLLSKAPSLIFVET OCH I ALLA
VÅRA FÖRHÅLLANDEN.

AF

LOUIS VERARDI. [*Pierre Boitard*]

ÖFVERSÄTTNING FRÅN FRANSKAN

AF

L. A. M. [*Almgren*]

STOCKHOLM,

1881 HOS J. J. FLODIN. TRYCKT

DEI GODA TONEN

OGH

DEI SÄMMA BELLEVENNERN.

SÄKER VÄGLIDARE

INOM SÄLLSKAPSLIFVET OCH I ALLA

VÅRA FÖRHÅNDEN.

AF

LOUIS VERNAND.

ÖFVERSÄTTNING FRÅN FRANSKAN

AF

L. A. B.

STOCKHOLM,

TRYCKT HOS J. H. BECKMAN, 1859.

Rhentraktens Sagor. Ett album för dem som besökt eller ämnat besöka de natursköna och minnesrika stränderna af Rhenfloden, samt för ungdom. Af *J. F. Kiefer.* Öfvers. Med 1 lithografi och 11 i texten intryckta träsnitt. pb. 2 Rdr Riksm:t.

»Omvyxlande och besynnerliga äro dessa sägner, egenomliga för den tid de skildra och ett intressant bevis på den romantiska anda, som fostrat dem.»

Romantiserade Tidsbilder ur Fäderneslandets historia af Carl Fred. Alex. Holmström. b. 1 Rdr R:mt.

»Dessa skildringar äro enkla, obetydliga, om man så vill, men bära inom sig en rik fond af poesi, och förhöjas af ett ädelt, stundom originellt språk. »Skön Anna», en berättelse från Carl XII:s tid, synes hafva gifvit dr. Börjesson idéen till sin dramatiska dikt; berättelsen här går ända till konungens död, inträffande på samma dag som liten Annas.»

Kina och Kineserne. Iakttagelser öfver Kinesernes seder och bruk i religion, lefnadsförhållanden, klädebrägt m. m., antecknade under sista franska missionen till Kina af *D:r D. Yvan.* Öfvers. Med 4 plancher. (Nyårsönskan, fruntimmerssko, afgudabild, husgeråd och redskaper.) h. 1 Rdr 25 öre Riksm:t.

Skildringar ur Ungerska folklifvet af *August Ellrich.* Öfvers. h. 75 öre.

Om Camellier, Deras odling och skötsel, för blomstervänner. Utdrag från *J. F. W. Bosse's »vollständiges Handbuch der Blumengärtnererei»* af G. H.—m. h. 40 öre.

Hvarje blomsterälskare har säkert mer eller mindre erfarit svårigheten att odla denna vackra praktväxt. Närvarande lilla men fullständiga afhandling är gjord af en lycklig Camellieodlare och försedd med de tillägg af egna rön han gjort, och vid hvars iakttagande denna växt icke blir svårare att sköta än de flesta andra krukväxter.

*Blomsterskötseln.*Handledning vid blomstens och praktväxters uppdragning, förädling och vård så väl i rum och fönster som ock i smärre trädgårdar, de sednars anordning och underhåll m. m. För blomsterälskare utarbetad af *J. A. F. Schmidt.* 2:a tillökade upplagan. Med figurer. h. 1 Rdr 25 öre.

Theaterstycken för sällskapsteatern:

Sann-Ljugaren. Lustspel i 1 akt af Scribe (personer: 2 Fruntimmer och 6 Herrar). 40 öre.

Marton och Frontin. Komedi i 1 akt (1 Frunt. och 1 Herre). 40 öre.

Misstroende och List. Komedi i 1 akt af Dieulafoi (1 Frunt. och 1 Herre). 40 öre.

De Oberoende. Komedi i 3 akter af Scribe (3 Frunt. och 3 Herrar). 50 öre.

De Förtrogne. Komedi i 2 akter af Müllner (2 Frunt. och 4 Herrar). 50 öre.

Ålderdom och Kärleksyra. Komedi i 2 akter, Sv. Orig. (3 Frunt. och 3 Herrar). 50 öre.

Bruden. Komedi i 1 akt af Körner (2 Hrr). 40 öre.

Egendomen vid Landsvägen. Lustspel i 1 akt (1 Frunt. och 2 Herrar). 40 öre.

Hvem är Narrad? Komedi i 1 akt (3 Frunt. och 3 Herrar). 50 öre.

Ännu en Pumpernickel. Komedi i 1 akt (3 Frunt. och 3 Herrar m. fl.). 50 öre.

Giftermål på Befallning. Hist. händelse i 1 akt. (2 Frunt. och 3 Herrar m. fl.). 40 öre.

Den nya Öfversten. Komedi i 1 akt (2 Frunt. och 4 Herrar m. fl.) 40 öre.

Silkesstegen. Kom. i 1 akt (2 Fr. o. 4 Herr). 50 öre.

Pasquillet. Skådespel i 3 akter af Maltitz (1 Frunt. och 7 Herrar m. fl.). 75 öre.

Faderskärleken. Komedi i 1 akt af Scribe (1 Frunt. och 2 Herrar). 50 öre.

Charlataneriet. Komedi i 1 akt af Scribe (2 Frunt. och 6 Herrar). 50 öre.

En Herre och Ett Fruntimmer. Komedi i 1 akt af Xavier (2 Frunt. och 2 Herrar). 50 öre.

Bekännelsen. Kom. i 1 akt (2 Fr. och 5 Hrr). 50 öre.

Ängeln i Sjette Våningen. Komedi i 1 akt (1 Frunt. och 3 Herrar). 50 öre.

Den Okände Beskyddaren. Komedi i 1 akt af Scribe (1 Frunt. och 3 Herrar). 50 öre.

I alla boklädor finnas att tillgå:

Stålpennans rätta behandling samt bästa fabrication af svart, rödt, grönt och blått stålpennsbläck. Med ett bihang innehållande anvisning till beredande af Märckbläck, Raderpulver, Pergamentspapper, Plån, Gåspennor, Pennknifsstriglar m. m. af F. W. Andreä. h. 25 öre.

Mången finner en ny stålpenna dålig, endast af brist på kunskap om hennes behandling och därför passande bläck.

Nyaste Blomsterspråket. Blommornas språk efter Österländska sättet; jemte färgernas betydelse i buketter och kransar, samt deviser för album och minnesböcker. 5:te uppl. med kol. omslag 25 öre, med 6 kolor. pl. och guldsnitt 75 öre.

Englands historia berättad för ungdom, af Charles Dickens. h. 5 Rdr, bunden 5 Rdr 75 öre.

En med denna snillrika författares kända talang utförd sammanfattning af hans fäderneslands öden.

I Stockholm. 24 Teckningar af C. A. Dahlström, med text af Norna Gäst. 6 Rdr Riksm:t.

Teckningar ur Hvardagslifvet af C. A. Dahlström, med text af Norna Gäst. 6 häften, hvardera 4 teckningar, à 1 Rdr Riksm:t.

Album ur Stockholmslifvet af C. A. Dahlström. Fyra teckningar jemte text. 1 Rdr Rmt.

Menniskans karakter, afslöjad i hjernans organer, eller Frenologiens grundbegrepp och omfattning. Efter Gall-Combeska systemet öfverskådligt framställd af Julius Minding. Med en planch. 25 öre.

Ehuru frenologien nu ej eger samma anseende som förr, torde det dock kunna intressera mången att taga notis om grunderna för densamma.

Noveller, Sator och Legender af Alexander Dumas. Öfversatt af Rudbeck, i halffrb. 2 Rdr 25 öre.

Denna samling är ett valdt utdrag ur författarens många reseskildringar, af hvilka ingen är i svensk öfversättning utgifven.

Promenadelecture. Noveller och Skizzer till sällskap på lustfärder, ångbåtsresor och landtliga utflygter. 50 öre.

Primula Veris. Novell-lektyr i gröngräset, med bidrag af Cyprian, Se—d—r, N.... m (sv. orig.) m. fl. h. 1 Rdr 50 öre.

Om Svenska Prinsessor. Historiska anteckningar af Wilhelmina. Med porträtter af DD. KK. HH. Kronprinsessan och prinsessorna Eugenia och Lovisa Eugenia. pb. 2 Rdr Riksmt.

200 *Charader* af Jenny. h. 75 öre.

200 *Charader* af Wilhelmina. h. 75 öre.

Herrman och Dorothea af J. W. v. Goethe. Öfversättning af J. E. Lundgren. Prisbelönt af Svenska Akademien. h. 1 Rdr 25 öre; i halffrb. 2 Rdr 25 öre.

Denna Goethes älskliga dikt uppträder härmed i en lyckad svensk öfverflyttning, till hvars ytterligare granskning, efter prisbelöningen, skalden P. D. A. Atterbom icke oväsentligt medverkat.

Svenskt Rimlexicon. Ett biträde för versskrifning. h. 1 Rdr Rmt.

Den bleka System. Öfvers. från Engelskan. h. 50 öre.

Korsets Blomma. Öfvers. från Engelskan. 40 öre.

De två sistnämnde tillhöra de täcka allegorier, hvaraf den engelska litteraturen har flere äfven hos oss allmänt värderade.

Tastor ur Naturlifvet af Daniel Müller. 1 Rdr 75 öre.

Ett arbete af denne allt för tidigt bortgångne författare, hvilket genom en poetisk känsla, den han ej kunde inlägga i sina praktiska läroböcker, bevittnar att han var mer än den idoge och kunskapsrika odlaren.

Innehåll.

Första Kapitlet.

Om belevnhet	sid.	1.
Förhållande inom familjen.		
Barns uppförande emot sina föräldrar	»	3.
Belevnhet mellan man och hustru	»	7.
Ungänge med vänner	»	9.
Om belevnhet i allmänhet	»	11.
Belevnhet vid bordet	»	13.

Andra Kapitlet.

Om belevnhet hos värdar.		
Serveringen	»	20.
Värden och värdinnan vid bordet	»	21.
Om kaffet	»	23.
Bjudningar	»	24.
Soiréer	»	24.

Tredje Kapitlet.

Om belevnhet på gatorna	»	28.
Om belevnhet på promenad i vagn	»	31.
Promenad till häst	»	31.
Promenad till fots	»	32.

Fjerde Kapitlet.

Sällskapslifvet och etiketten	»	34.
Om etiketten	»	35.
Om toiletten: Karltoiletten	»	36.
Fruentimmerstoiletten	»	38.
Om helsingar	»	42.

Femte Kapitlet.

Om belevnhet i konversationen	»	43.
Ordlekaren	»	47.

Snillet	sid. 48.
Blåstrumpan	» 48.
Litteratören	» 50.
Den lärde	» 51.
Pedanten	» 52.
Gyckelmakaren	» 53.
Pratsamhet	» 54.
Skryt	» 55.
Narren	» 55.
Ljugaren	» 56.
Charlatanen	» 57.
Förtalet	» 57.
Uppriktigheten	» 58.
Smickret	» 59.
Originaliteten	» 60.
Naiviteten	» 60.
Motsägelseandan	» 61.

Sjette Kapitlet.

Om Sällskapslifvets fordringar	» 62.
Om spel	» 64.
Oskyldiga tidsfördrif	» 69.
Om visiter	» 70.

Sjunde Kapitlet.

Laster inom sällskapslifvet.

Parasiten	» 76.
Fräckheten	» 77.
Högmodet	» 78.
Hyckleriet	» 79.
Girigheten	» 80.
Tillgjordheten	» 81.
Koketteriet	» 81.
Envisheten	» 82.
Afunden	» 85.
Nyfikenheten	» 85.
Om tobaks begagnande	» 87.

FÖRSTA KAPITLET.

Om belevnenhet.

Belevnenheten är uttrycket af moralens och hjertats godhet, frånvaron af all verldslig och egoistisk fåfänga.

Det finnes ingen verklig belevnenhet utan moral, utan godhet, utan välvilja och en viss känslighet.

Den är uteslutande grundad på kärlek till nästan eller på lusten att göra sig så omtyckt som man sjelf vill vara det. Det är lusten att behaga.

Det skulle vara mycket svårt att vara artig, emot personer man icke tycker om, derest icke verldsvanan kom en till hjelp.

Om artigheten icke är annat än en mask, så begagna denna mask, ty det är i alla händelser bättre att göra sig älskad än hatad: alla vinna derpå.

Om man lyckas göra sig älskad skall masken falla, och man skall slutligen sjelf älska. Hvilka ens goda egenskaper för öfrigt må vara, skall man vinna derpå mera än på de andra.

Oartiga personer äro plumpa varelser, som icke kunna hafva uppriktiga vänner.

Blif aldrig förtrolig med andra än artiga människor, ty goda och dåliga passioner äro lika smittsamma.

Plumpa personer affektera ofta, så mycket som står i deras förmåga, belevnenhetens former; således erkänna de ofrivilligt belevnenhetens företråde framför råheten.

Belevnenheten består uti, att vara lika god, lika älskvärd emot andra, som vi vilja att andra skola vara emot oss.

Den igenkännes på denna ständiga uppmärksamhet utan affektation, att göra andra nöjda med oss och med sig sjelfva.

Att göra andra nöjda med sig sjelfva, genom att, på ett skickligt sätt göra deras förtjenster gällande, är non plus ultra af belevnenhet, ty det finnes intet mera förföriskt sätt att behaga.

Derföre bör ni ställa er i skuggan, för att göra dem så lysande som möjligt, och man skall icke se någon annan än er.

Se icke någons fel och svagheter; var klok, discret, tillbakadragen och isynnerhet fördragsam; ty hvem behöfver icke fördragsamhet?

Den verkliga belevnenheten sätter ingen i förlägenhet, utan gör alla nöjda.

Man bör vara artig emot alla, till och med emot råa och plumpa människor, ty det är rätta sättet att förmå dem rodna öfver sin råhet, och ibland att corrigera dem.

Då man är tvungen att vägra en tjänst, eller göra någon förebråelse, bör man isynnerhet fördubbla artigheten.

Artigheten nedsätter ingen, så hög rang han än må innehafva.

För att förtjena] anseende af att vara en belevad människa, bör man vara det alltid, i alla lifvets förhållanden.

Egoistiska och elaka människor, som icke kunna vara älskade af någon, dölja sina laster under artighetens älskvärda och förföriska mask, de inse således sjelfva nödvändigheten af att vara artiga.

Förhållande inom familjen.

1:o. *Barns uppförande emot sina föräldrar.*

Misstro den som lägger bort artighetens mask då han kommer hem till sig och som då upphör att vara god och fördragsam: det är en egoist.

Den som är despotisk och tyrannisk hemma hos sig, han kan icke sätta på sig godhetens och fördragsamhetens mask hos andra.

Den verkligt älskvärda människan skall vara det ännu mer hemma hos sig, emot sina föräldrar, sin hustru och sina barn, än han är det hos andra.

Du bör älska, hedra och högakta din far och din mor, sådana som Gud gifvit dig dem; Han har sagt: »Du skall hedra din fader och din moder.»

Den som rodnar öfver sina föräldrars enkelhet i sätt att vara, öfver deras fattigdom, öfver deras brist på belevnenhet, är en fäfäng narr och lika löjlig,

som den, hvilken gör sig en ära af sina förfäders lysande bedrifter, men han är också föraktligare.

Den som föraktar sina föräldrar, skall blifva föraktad af världen.

Man påträffar understundom menniskor, som handla illa emot sina föräldrar; dessa äro de första att klandra om du gör som de.

Huru vill du att andra skola tro på uppriktigheten af din vänskap, när man får veta, att du icke älskar dina föräldrar?

Huru vill du, att världen skall sätta tro till att du verkligen har godt sätt, när den får veta att du är hård och plump emot dina föräldrar?

Huru vill du att en främmande person skall göra dig en tjänst, när han får veta, att du är otacksam till och med emot dem du har att tacka för lifvet?

Hustrun är skyldig mannens föräldrar samma aktning hon är skyldig sina egna. Det samma gäller för mannen i afseende å hustruns föräldrar.

Att älska föräldrar som förtjena det, är en mycket lätt pligt; men det sublimes af dygden är att älska dem äfven om de icke förtjena det.

Älska dem med ren känsla, fri ifrån allt personligt intresse.

Sök att behaga dem så mycket som möjligt.

Sysselsätt dig med dem oupphörligt och motsäg dem aldrig, så vida du icke är tvungen dertill för familjens intressen; men gör det då höfligt och med den största mildhet.

Deltag uppriktigt i deras glädje och nöjen; var

känslig för deras bekymmer, och sök på allt upp-
tänkligt sätt att trösta dem.

Fördrag tåligen deras ålderdoms svagheter och
visa aldrig att de förorsaka dig besvär.

Tala aldrig om deras ålder.

Sök, genom älskvärdhet och glädje att aflägsna
dem ifrån tanken på döden.

2:o. *Föräldrars uppförande emot sina barn.*

Gif aldrig barnen dåliga exempel, hvarken i
ord eller gerningar.

De första intryck barnet får, fösvinna aldrig;
de äro de grundämnena som bilda individens goda
eller dåliga karaktär.

Ett barn bör aldrig vara vittne till ordvexlingar
emellan fader och moder, ännu mindre till trätor
dem emellan.

Ett barn har kännedom af rättvisa medfödd;
om man straffar det orättvist, skall man demoralisera
det.

Gif aldrig åt det ena barnet det, som det andra
har rättighet att få.

Visa aldrig ett orättvist företräde för det ena
barnet till det andra barnets skada, ty derigenom
utsår man i dess hjerta frön till afundsjukan.

Var god och vänlig emot dem; rätta dem
med mildhet, men godheten bör icke urarta till
svaghet.

Låt dem strängt iakttaga de pligter de äro skyl-
diga Er och deras andra anhöriga; men gör det icke
hårt, ty de böra icke frukta Er.

En naturlig verkan af fruktan är att tillgifvenheten qväfves. Edra barn böra älska Er.

Hvad de göra af tillgifvenhet skall alltid blifva väl gjordt; hvad de göra af fruktan, skall alltid blifva illa.

Lär dem så fort som möjligt höflighet icke allenast emot främmande personer, utan äfven emot familjens medlemmar och emot tjenstefolket.

Använd aldrig aga.

Straffa dem strängt när de plåga djur, ty man vänjer sig vid grymhet lika väl som vid allt annat.

Ett barn som är grymt emot djuren, skall framdeles blifva det emot människorna.

Om man af svaghet öfverser med deras nycker, fel och dumheter, skall man snart förlora all myndighet öfver dem och man får då icke taga illa vid sig om de blifva dåliga människor.

Försumma intet tillfälle att bilda deras hjerta till alla moraliska dygder, sådana som godhet, fördragsamhet, välgörenhet etc.

Låt dem icke gnabbas eller gräla sins emellan, utan lär dem att tjena och älska hvarandra.

Ingif dem afsky för lögner och allt som strider mot heder och redlighet.

Vänj dem att alltid iakttaga det passande i klädsel, ord och gerningar; att fly lättjan och de laster som födas af den, att undvika dåligt sällskap och att vara mycket försigtiga vid valet af vänner.

Hindra narrar och oförnuftiga människor, att utså i deras förstånd frön till vidskepelse, genom berättelser om spöken, gengångare, trollkarlar och

andra dylika dumheter uppfunna af inskränkta varelser och bedragare.

Vaka öfver deras passioner allt efter det de utveckla sig i deras unga hjertan, qväf de dåliga och uppmuntra de goda.

Förbjud dem strängt läsningen af dåliga böcker.

Dåliga böcker äro icke allenast sådana som såra de goda sederna, utan äfven de som icke lemna något kvar i förståndet sedan de äro lästa.

Förbjud isynnerhet edra döttrar läsningen af romaner. De bästa af dessa gifva alldeles falska begrepp om verlden och det verkliga lifvet.

Fäst i hemmet edra barns uppmärksamhet på den convenance och den belefvenhet de böra framdeles iakttaga i sällskapslifvet.

Det man gemenligen kallar *en god uppfostran*, är ingalunda uppfostran i skolan eller pensionen, utan det är den, för hvilken några reglor här skola framställas, och som förvärfvas endast genom umgänge i bildade kretsar.

Sätt edra barn i skolan eller i pension först då det blifver högst nödvändigt och påminn Er ordspråket: »Det behöfves blott ett skabbigt får, för att smitta en hel hjord.»

Belefvenhet emellan man och hustru.

En hustru bör söka behaga sin man lika mycket efter som före bröllopet.

Det samma bör mannen iakttaga emot hustrun.

Hvarken den ena eller den andra böra såra

hvarandras egenkärlek, ty dessa blesyrer äro de smärtsammaste och svåraste att läka.

Om en elegant och graciös qvinna efter bröllopet vårdslösar sig ända till snuskighet, har hon förlorat rättigheten att beklaga sig om hennes man upphör att älska henne.

Detta kan tillämpas äfven på mannen. Det är klart att om de behag som hänfört oss försvinna, så bör man vänta sig att upphöra att behaga.

När makar emellan endast aktningens band återstår är detta band mycket nära att brista, och farväl då med den äktenskapliga sällheten.

Den uppriktighet som bör råda emellan äkta makar bör icke gå ända derhän att förebrå hvarandra fysiska fel.

Äfven i de mest förtroliga stunder böra makarne iakttaga blygsamhet.

En ärbar hustru bör aldrig låta ett vågadt ord gå öfver sina läppar, icke en gång om det endast är mannen som hör det.

Detsamma gäller äfven för mannen.

En man som är nog dum att tala oanständigt med sin hustru, har förlorat rättigheten att beklaga sig om hon uppför sig illa.

De gudomliga och menckliga lagarna hafva anbefallt qvinnan att vara sin man lydig. Hon bör således vara så mild som möjligt i ord och gerningar och äfven undergifven om det är nödvändigt.

Men denna undergifvenhet bör aldrig gå till svaghet och feghet.

Undergifvenheten bör upphöra, när mannen for-

drar orättvisa saker, och sådant som strider emot goda seder, dygd, heder och familjens heliga pligter.

Gud har gifvit qvinnan åt mannen för att hon skall sprida glädje och lycka inom familjen! hon bör således med tacksamhet emottaga detta kall.

En bitter, ondsint, trätgirig, alltid misslynt hustru är en pest för samhället; hon gör sig hatad af sin man, sina barn och hela sin släkt.

En hustru bör göra sig aktad af alla.

Mannen bör inse att hustrun är hans jemnlige inför Gud och naturen; han bör således icke taga denna ton af öfverlägsenhet och despotism som endast bevisar, att han saknar bildning.

Den som i främmande personers närvaro visar sitt envälde i sitt hus, är en narr, värd förakt och ömkan.

En man bör alltid vara god, mild, fördragsam och sin hustru tillgifven. Han skall derigenom tvinga henne att blifva honom värdig.

Om en hustru visar något för mycken smak för utgifter, är det ofta mannens fel som icke tillräckligt upplyst henne om husets finansiella ställning.

I händelse, sedan hon blifvit underrättad derom, hennes smak för toaletten och nöjen ändå förleder henne till utgifter som öfverstiga tillgångarna, är det mannens skyldighet att använda sin myndighet såsom herre i huset för att göra slut på denna oordning.

Umgänge med vänner.

Om du har en hemlighet, så behåll den för dig sjelf och låt icke förleda dig, under ett känsloutbrott,

att anförtro den åt din vän, ty han skall begagna ditt förtroende till din skada när han blifvit din ovän.

Låna icke penningar åt din vän, ty han blifver din fiende när du vill hafva dem åter. Om du vill behålla honom, så skänk honom hälften af din kassa, af din förmögenhet till och med, om du kan det, men låna honom ingenting.

Utgjut i vänskapens sköte förtroenden som angå ditt hjerta, dina önsknings, dina passioner, dina förhoppningar, dina svagheter till och med, men icke vidsträcktare, än att dessa förtroenden kunna lemnas åt hvem som helst.

Tvenne skurkar kunna hafva samma intressen och behandla hvarandra såsom vänner; men den sanna vänskapen kan ega bestånd endast emellan personer som högakta hvarandra. Välj således din vän ibland hederligt folk; högakta honom, men låt honom aldrig blifva för mycket förtrolig med din hustru eller din dotter.

Pröfva länge och gå varsamt tillväga vid valet af en vän. Vänskapen som kommer i traf, återvänder i galopp.

Du kan tala med din vän så mycket du vill om dina fel, men tala aldrig med honom om hans, så vida du icke vill förlora hans vänskap för alltid.

Vänskapen är omöjlig emellan en högt uppsatt och en ringare, mycket svår emellan en ung man och en ung qvinna. Emellan två vackra fruntimmer, är den en poetisk digt.

Om du tror att du har verkliga vänner, så

vänta att bedöma dem till dess du rönt motgångar.

Det finnes ingen ljufvare, ingen oskyldigare villfarelse än den att tro på vänskapen.

Om belevnhet i allmänhet.

Öfverdrift i allt är ett fel; men öfverdrift i höflighet, så löjlig den än kan vara, skall endast förskaffa en vänner.

Den enda öfverdrift man bör frukta i detta hänseende, är den som leder till låg slafviskhet.

Emellertid bör höfligheten aldrig vara affekterad ända till löjlighet.

Var icke blyg i sällskaper, om du kan undvika det; men akta dig också för att vara så ogenerad att ditt sätt kan få utseende af oförskämhet.

För att ostraffadt kunna vara ogenerad bör man vara öfver fyratio år, gift och rik.

Saknar man dessa egenskaper skall man med sitt ogenerade sätt i stället att vara ett älskvärdt original blifva en oborstad tölp.

I alla hänseenden bevisar ett sådant sätt, att man hyser högre tanke om sig sjelf än om andra.

Det är fullkomlig brist på uppfostran och belevnhet.

Godheten är den dygd som gör en mest älskad i världen och i familjen.

Den är det mäktigaste medel att afväpna afunden och förtalet.

Den förer med sig en obeskriflig tjusning som drager till sig alla hjertan.

Den har ett sådant välde öfver människohjertat, att en enda af dess handlingar utplånar ur minnet många tvifvelaktiga gerningar.

En person som är begåfvad med mycken godhet, kan aldrig fattas belevfvenhet, ty belevfvenheten är endast ett uttryck af godheten.

Godhetens mask är den med hvilken skenheliga lura de flesta.

Unga personer böra således misstro godhetens mask och ännu mer sitt eget hjertas godhet.

Det är endast genom handlingar och icke genom toma ord man kan förvissa sig att personer man icke känner fullkomligt verkligen äro goda människor.

Var öfverseende med personer som de första gångerna uppträda i världen, och, om tillfälle erbjuder sig, hjälp dem att de icke stranda på sällskapslifvets skär.

Var fördragsam emot alla, till och med emot de elaka.

Den som roar sig med att studera människor, för att demaskera de elaka, spelar en spions förhålliga rol; det är bättre att låta de lastfulla afslöja sig sjelfva, och detta underlåta de aldrig att göra.

Var icke välgörande emot andra än sådana som förtjena det, på det att de goda frön som kunna blifva nyttiga ej måtte kastas bort.

Sök icke belöningen för visade välgerningar i tacksamhet hos dem som blifvit hjälpta, utan sök den endast i edert eget medvetande och hederligt folks aktning.

Tjena människor likasom ni förut skulle vara öfvertygad om deras otacksamhet.

För mycken godhet kan urarta till dumhet.

Gif edert blod, om ni dermed kan nära olyckliga, men låt aldrig klippa af er ullen på ryggen.

Med ett ord, var en god människa, men icke en beskedlig människa.

Belefsvenhet vid bordet.

Man bör aldrig presentera någon i ett hus vid frukost- eller middagstimman, och kommer aldrig sjelf så vida man icke är formligen bjuden.

Man tager aldrig med sig en hund i ett hus, antingen man går bort till en middag, för att göra visit eller af annan orsak.

Man medförer aldrig sina barn på en middag, så vida de äro under åtta år och då endast om de äro uttryckeligen bjudna. Detsamma gäller för visiter och soireer.

Karlarna böra komma precis på den timma som är utsatt på bjudningskortet, aldrig sednare, men, om man så vill, åtta å tio minuter för tidigt.

Det är endast förnämna herrar och sluskar som låta vänta på sig.

En dam som låter vänta på sig mer än en fjerdedels timma, är en qvinna som vill göra effekt, men som bär sig oskickligt åt; om hon, innan hon går in, kunde lyssna vid dörren, skulle hon blifva öfvertygad derom.

Då man anmäler, att middagen är serverad;

bör ni icke störta Er in i matsalen; vänta till dess värden eller värdinnan gifver Er tecken att gå in.

Bjud venstra armen åt en dam och för henne in i matsalen.

Under det ni förer damen går ni förut och damen följer Er utan att släppa eder arm. Att vid alla andra tillfällen gå framför en dam är högst oartigt.

Om det icke finnes några damer, bör ni gå sist, om ni kan det.

Låt edra förmän och i allmänhet alla som hafva en högre rang än ni gå förut.

Värden går vanligtvis sist, och värdinnan först.

Om någon drager sig undan i dörren i det han ber Er gå före honom, så bör ni stanna och visa honom samma artighet tillbaka; men om han är envis, så gå, i det ni bockar Er för honom. Allt sådant krus vid dörren, är numera alldeles bortlagdt.

Närma Er icke bordet förr än man anvisat Er eder plats, så vida icke platserna äro bestämda genom kort, instuckna i servietterna. I detta fall går ni till den plats der kortet här edert namn.

Sätt Er icke förr än värden gifvit eder tecken dertill genom att sätta sig sjelf.

I alla händelser bör ni vänta till dess damerna intagit sina platser.

Sätt Er aldrig för långt ifrån eller för nära bordet.

Om det är opassande att sätta sig till bords

först, är det icke mindre, att uppveckla sin serviett före de andra.

Uppveckla icke hela eder serviett, utan sträck endast ut den på edra knän.

Damerna kunna fästa sina servietter med nålar eller huru de behaga.

Vik icke upp edra rockärmar, likasom ni ämnade tvätta edra händer.

Vagga icke med stolen eller stöd eder emot dess ryggkarm, utan intag en ogenerad men passande ställning.

Undvik framför allt att genera edra grannar genom alltför liffliga rörelser med armarna.

Sparka icke med fötterna under bordet.

Lägg aldrig armbågarna på bordet.

Höj icke rösten likasom ni talade med döfva.

Om conversationen är allmän, bör ni tala tillräckligt högt för att blifva hörd af alla; om det är flera enskilda samtal, så tala så lågt, att ni icke genererar edra grannars conversation.

Om ni behöfver ett glas, en knif eller bröd, så ropa betjenten med hans namn, hvarom ni bör göra Er underrättad, om ni icke vet det, eller gif honom en vink utan att ropa.

Om värden eller värdinnan servera sjelfva och de lemna Er en tallrik, så lemna den aldrig åt någon annan; det skulle vara mycket oartigt.

Man blåser icke på sin soppa när den är för varm; man väntar till dess den svalnat.

Man förer icke tallriken till munnen för att dricka sin soppa utan man begagnar skeden.

Lemna skeden kvar på sopptallriken när betjenten tager bort den.

Tag deremot bort knifven och gaffeln när ni ätit upp den rätt som blifvit serverad på flat tallrik, så vida ni icke är i ett förnämt hus, der man byter om knif och gaffel vid hvarje ny rätt.

Man biter icke på sitt bröd, utan skär det i små bitar allt efter behof och förer dessa till munnen med två fingrar.

Ät icke med glupskhet och tag icke munnen för full.

Tag salt med knifsudden eller saltspaden, det är endast tölpar som gräfva med fingrarna i saltkaret.

Torka icke bort såsen på eder tallrik med brödskeffvor för att sedan äta upp dem.

Lukta icke på kött hvarmed ni blifvit serverad.

Kasta icke benen under bordet eller på golfvet, utan lägg dem på tallrikskanten.

Gnag icke ett ben allt för nära.

Tag aldrig knifven förr än ni behöfver den, och lägg den sedan straxt tillbaka på bordet.

Klandra aldrig de rätter som blifva serverade och gör icke jemförelse emellan en rätt och en annan men bättre som ni ätit annorstädes.

Tala aldrig med munnen full.

När ni äter, bör ni icke smacka med läpparna eller slamra med käkarna, och i allmänhet äta med den största snygghet.

Torka icke af fingrarna på duken utan på servietten.

För aldrig köttet till munnen med fingrarna utan med gaffeln.

När ni äter kokta ägg, bör ni alltid krossa skalen med knifven, sedan ni ätit ur dem.

När man räcker er ett fat, så fyll aldrig eder tallrik, utan servera eder måttligt, ni har alltid tillfälle att taga för Er en gång till.

Servera Er aldrig med eder egen gaffel, utan med den som ligger på fatet; håll eder gaffel i venstra handen, om ni vill följa det sista modet.

Torka icke edert glas med eder serviett innan ni begär dricka, ty det är en tyst anklagelse för osnygg-
het ni gör huset der ni är.

Undvik att lemna vatten eller vin kvar i edert glas när ni stiger upp ifrån bordet.

Tag aldrig grannens glas när ni slår i åt honom, så vida ni icke vill man skall tro att ni lärt Er god ton på källaren.

Tillse att de damer som sitta bredvid Er alltid blifva väl serverade, att ingenting fattas dem och förekom deras minsta önsknningar om ni kan det.

Vid desertten bör ni aldrig stoppa frukt och konfekt i fickorna.

Skär aldrig frukt med stålknif, utan med den knif med blad af guld eller silfver som man ger Er för detta ändamål.

Man skalar aldrig ett päron förr än man skurit det i fyra delar efter längden, hvilka man sedan skalar allt efter det man äter dem.

Skålar proponeras numera sällan vid bordet utom vid corps- eller stora ceremonimiddagar.

Om ni får hicka, så stig upp och gå ut ett ögonblick till dess hickan gått öfver.

Om det händer någon af gästerna en af dessa små obehagligheter som ibland icke kunna förekommas, så låtsas som ni icke märkte något, och framför allt begär icke en pris snus af eder granne.

Torka munnen med eder serviett innan ni dricker, ty ingenting är så opassande, som att flotta ned sitt glas med läpparna.

Att lukta på vinet och dricka små munnar, som en vinprovare, är en oanständighet som endast är tillåten på källaren.

Proponera aldrig någon skål förr än värden gjort det, så vida det icke är dennes egen.

Om eder skål proponeras, så svara på den, men håll inga tal.

Då värdens eller värdinnans skål proponeras, bör ni tömma edert glas i botten, men ni behöfver derföre icke hafva slagit i glaset fullt.

Undvik uthållande skratt utan skenbar orsak, om ni icke vill att man skall anse Er dum och ibland oförskämd.

Kasta icke brödkulor på någon, ty detta är tölpaktigt.

När ni känner att ni druckit nog, bör ni sluta, om man också aldrig så mycket skulle söka öfvertala Er att dricka mera.

Om ni talar om någon, så namngif honom, men peka icke ut honom med fingret.

När kaffe serveras, låt det kallna i eder kopp

om ni finner det för varmt, men slå aldrig ut det på thefatet.

Det är i högsta grad oartigt af en gäst att bedja någon sjunga vid bordet och det skulle vara fullkomlig brist på god ton att sjunga sjelf utan att vara ombedd. Värden ensam har rättighet att bedja någon derom.

Om ni blir anmodad att sjunga, så gör det utan att låta bedja Er mera.

Men om ni låter bedja Er, så var bestämd i eder vägran, ty, om ni gifver vika, skulle eder envishet förut vara en stor oartighet.

Personer af god ton skola dessutom, efter den första vägran, aldrig vara envisa.

I alla händelser visar en dryckesvisa, sjungen vid bordet i fruntimmers närvaro, fullkomlig brist på bildning.

Stig icke upp ifrån bordet förr än värden och värdinnan gifvit tecken dertill.

Då ni stiger upp, lägg servietten på bordet, men utan att vika ihop den, kasta den icke på stolens ryggstöd.

Bjud armen åt damerna för att leda dem in i salongen och visa ingen något företräde.

Det är opassande att gå sin väg straxt efter det man stigit upp från bordet. Artigheten fordrar att man stannar qvar minst en timme efter middagen.

ANDRA KAPITLET.

Om belevnhet hos värdar.*Serveringen.*

Bjud edra gäster, utan afseende på rang eller inflytande, så läckra rätter edra förmögenhetsvilkor tillåta eder åstadkomma, och arrangera så att det som serveras räcker till åt alla.

Ni bör visa alla edra gäster lika mycken uppmärksamhet.

Rätterna böra vara så mycket som möjligt omväxlande.

Begagna vackert och isynnerhet mycket hvitt duktyg.

De starka vinerna tappas på kristallkaraffiner.

Framför hvarje gäst placeras fyra vinglas: 1:o ett fotglas för bordsvin, 2:o ett mindre dito för starka vinerna, 3:o ett för fiskvin, samt 4:o ett för champagnevin.

Champagnevin nyttjas understundom såsom bordsvin. I detta fall ställas buteljerna i vinkylare af silfver på bordet.

Bordet bör icke upplysas med lampor, utan med ljus i armstakar.

Kokt kött bör aldrig finnas på en stor middag.

På en större middag böra aldrig qvinnor passa upp, utan endast karlar.

Vid en mindre middag kan uppässningen bestri-
das af en betjent och en piga.

De uppässande höra noga tillse att hvarje gäst
ingenting fattas.

På finare middagar serveras olika viner vid
hvarje rätt.

Värden och värdinnan vid bordet.

Gif aldrig en tarflig middag åt andra än edra
intima vänner.

Gif stora ceremonimiddagar endast om ni är nog
rik för att på ett lysande sätt kunna göra les
honneurs.

Det finnes ingenting ömkligare och löjligare än
dessa middagar, vid hvilka fäfangan utvecklar alla
medel för att maskera fattigdomen.

Bordet bör vara tillräckligt stort, så att hvar
och en af edra gäster kunna sitta bekvämt. Intet
litet bord bör finnas bredvid det stora, ty de per-
soner ni placerar vid detta skulle få rättighet att
anse sig som föraktade.

Utvisa den plats, som hvar och en bör intaga
vid bordet, antingen muntligen eller genom kort med-
namn vid hvarje couvert.

På karlmiddagar, placerar hvar och en sig hvar
han behagar, sedan likväl värden och värdinnan gif-
vit de personer de vilja utmärka hedersplatserna.

Hedersplatserna äro till höger om värden och
värdinnan.

De personer som förtjena hedersplatser äro:
1:o) gubbar; 2:o) damer; 3:o) stora statsmän; 4:o)

litteratörer eller artister; 5:o) personer som förvärfvat sig någon slags ryktbarhet; 6:o) utländningar.

Låt aldrig edra barn, om de äro under tio å tolf år sitta vid bordet.

Låt framför allt aldrig duka ett serskildt bord åt dem bredvid det stora, eller i samma sal, om ni icke vill anses som en rik kryddkrämare. Barnen höra förvisas till ett serskildt rum till dess de upphunnit den ålder att de kunna uppföra sig anständigt vid bordet.

Såsom värd har ni den högsta makt vid bordet; begagna eder af den för att sprida trefnad omkring Er, och tillåt ingen öfverträda anständighetens stränga lagar.

Tillåt icke, utan att gifva edert ogillande tillkänna, hvarken elakhet, eller något förtal eller något tvetydigt ord.

Värden och värdinnan placera sig midt på bordets långsidor, för att med lätthet kunna gifva akt på serveringen.

Värden bör aldrig skryta med de rätter som serveras på hans bord.

Det skulle vara ännu löjligare om han bad om ursäkt för den dåliga middag han gifver.

Det är af mycket dålig ton att truga gästerna att äta och att öfverlasta deras tallrikar.

Man igenkänner värdar af god ton på det behagliga, lätta och otvungna sätt hvarpå de sköta de tusende små detaljer som åligga dem.

Om kaffet.

Efter middagen, då alla gått in i salongen, fram-
bär en domestik kaffeservisen, som han sätter på
ett bord. Vårdinnan fattar kaffekannen och slår i
gästernas koppar. Om det är mycket folk, hafva
två domestiker detta bestyr. Den ena bär kopparna,
sockerskålen och gräddkannen, den andra kaffekannen.

Vanligtvis taga herrarne kaffe stående.

På samma gång som kaffe bjudas likörer och
cognac.

Kaffet som serveras efter en ceremonimiddag
bör vara af bästa qvalitet, helst mokka.

Då det serveras bör det vara klart, starkt och
mycket varmt.

Gräf aldrig med fingrarna i sockerskålen, då det
finnes sockertång att taga med.

Tag måttligt socker, så att det räcker till åt
alla.

Slå aldrig brinnande cognac i kaffekoppen, ty
utom det att det är opassande kan man spräcka ett
kanhända dyrbart porslin.

Damer böra aldrig taga cognac, utan endast ett
halft glas likör.

Det passar icke att gå sin väg förr än en tim-
me efter kaffet.

Värden låter matsmältnings-conversationen fort-
fara en half timme efter kaffet, och inbjuder sedan
till spel, om han vill behålla sina gäster.

Bjudningar.

Bjudningar till middagar, soireer eller baler kunna göras muntligen eller skriftligen.

Om ni vill taga emot en bjudning, behöfver ni icke lemna något svar; i motsatt fall, svara genast.

Låt aldrig trycka eller lithografiera en bjudning, ty det smakar cirkulär. Skrif egenhändigt till personer, dem ni vill synnerligen hedra; låt skriva till de andra och underteckna sjelf.

Ingenting är så simpelt som att låta bedja sig för att slutligen taga emot en muntlig bjudning.

Goda tonen fordrar, att, om man icke bjuder många, göra visit hos hvar och en

Bjud aldrig tillsammans andra personer än de som trifvas i hvarandras sällskap.

Blanda aldrig ihop råa och obildade meniskor med artiga och bildade.

Skicka bjudningsbrefven minst fyra eller fem dagar förut.

Soiréer.

Soiréer äro af tre slag: små soiréer, dans-soiréer och musik-soiréer.

På små-soiréerna dansas ibland, men endast när en herre eller en dam vilja spela piano och dansen kommer af en händelse. Då är det icke fråga om stor toilett, eller pretention, eller etikett. Glädje och verkligt nöje utgöra der hufvudsaken, och sådana soiréer äro derföre också de angenämaste.

Dans-soiréer eller stora soiréer fordra en mycket mer elegant toilett.

I kapitlet om visiter förekomma underrättelser huru man bör visa sig på en vanlig soirée; men för baler, eller stora dans-soiréer och concerter återstår oss några råd, att gifva.

Till en bal eller concert böra bjudningarna göras minst åtta dagar förut, på det att damerna skola hafva tid att göra i ordning sin toilett.

Värdarna böra arrangera så att alla damer, gifta och ogifta, unga och gamla, fula och vackra, blifva uppjudna till dans.

För att lyckas häruti, bör man bjuda ett mindre antal unga män som ännu icke varit med i världen.

Åt dessa kan värdfolket utan olägenhet rekommendera *väggbeklädnaderna*.

På en mindre soirée der alla känna hvarandra, kan ett äldre fruntimmer och en karl som är öfver femtio år tillåta sig att dansa, endast de göra det gladt och utan anspråk; men på en ceremonibal skulle de blottställa sig för åtlöje.

Personer som icke kunna dansa i takt, böra afhålla sig ifrån dansen.

Dansa icke uteslutande eller flera gånger å rad med samma dam, om ni icke vill att man skall anse Er som en narr.

Man bör tala så litet som möjligt med sin dansös.

Om Er dansös också är eder syster, så affektera ingen förtrolig ton under det ni dansar med henne.

Utmärk Er icke i eder dans, utan dansa så som alla de andra.

När en contradans är slut, förer ni eder dam tillbaka till hennes plats och bockar Er för henne, men stannar icke kvar för att conversera.

Framför allt bör ni icke slå Er ned på en stol bredvid hennes, som förut varit upptagen af någon dam.

En ung flicka bör icke se djerft på sin kavaljer under det hon dansar.

Om han tilltalar henne, bör hon svara anständigt, men icke så att en conversation derigenom öppnas.

Hennes dans bör vara enkel och blygsam.

Ett gift eller ogift fruntimmer kan icke säga nej åt någon som bjuder upp henne, så vida hon icke förut är uppbjuden af någon annan, den hon namngifver eller utvisar.

Om hon vägrar utan att vara uppbjuden bör hon icke mer dansa på hela aftonen.

Hon kan förklara att hon är uppbjuden till en, två till och med tre danser, men aldrig flere, af det skälet, att hon icke bör lofva bort flere.

Man har sett på mycket borgerliga baler fruntimmer som varit nog enfaldiga att hafva med sig en liten bok och blyertspenna, för att anteckna namnen på de kavaljerer hvilka de hafva lofvat att dansa med, men denna uppfinning är i högsta grad opassande, ty om sådana annotationsböcker begagnades skulle ett fruntimmer kunna komma på en bal med sin bok fulltecknad, om hon ville utestänga vissa personer ifrån nöjet att dansa med henne.

En ung flicka bör aldrig visa sig på en bal

utan att vara åtföljd af sin far eller mor eller någon dam af sina nära anhöriga.

Har hon ingen närmare släktinge bör hon hafva med sig ett bekant fruntimmer af värdsnadsvärd ålder.

En ung flicka bör aldrig tillåta, att kavaljeren förer henne tillbaka till någon annan stol än den hon satt på då hon blef uppbjuden.

Ingen bör dansa utan handskar och dessa böra vara hvita.

Damen bör hjudas upp innan musiken till den dans man vill dansa med henne börjas.

Om en dam vägrar, bör ni icke hjuda upp den som sitter bredvid henne, ty då skulle denna få rättighet att tänka, att ni tog henne i nödfall.

Om värdinnan i huset dansar, och hon har döttrar, bör ni först hjuda upp värdinnan och sedan döttrarna.

Man bjuder armen och icke handen åt sin dam för att leda henne till quadriljen eller återföra henne till sin plats.

Om en dam, under det hon dansar, blir i förlägenhet hvar hon skall göra af sin solfjäder, så låt henne vara i sin förlägenhet, ty det skulle vara opasande att bedja henne om att få hålla i den.

På concerter kunna damerna gå i samma toiletter som på mindre soiréer.

Halfva antalet af dem som gå på concerter komma dit för att blifva sedda, den andra hälften för att höra.

Om det är en amatörconcert, gå då dit af första skälet, men icke för det andra.

Slå icke takten, så vida ni icke vill anses för en bonde, och iakttag den djupaste tystnad under hvarje nummer som exequeras.

Var mycket njugg på bifallsyttringar.

Om ni accompagnerar på piano när en dam eller en amatör sjunger, så oroa Er icke öfver takten. I detta fall, är det en accompnatörs vackraste, äfvensom vanligaste talang, att veta vänta, eller springa efter sångaren utan att det observeras.

TREDJE KAPITLET.

Om belevfvenhet på gatorna.

Lemna den sidan, på hvilken husraden befinner sig, åt den dam som håller Er under armen, liksom åt hvar och en annan person, för hvilken ni hyser aktning.

Man bör emellertid alltid bjuda venstra armen, så vida det är möjligt, ty en dam går bekvämare om hon lägger sin högra arm under kavaljerens venstra.

Om ni är allena och ni möter någon på samma trottoir som ni befinner Er, så gå till höger om den mötande, om denne bär en börda, är en prest, ett fruntimmer, en hög person, en ålderstigen eller en krympling.

Om en vagn stannar eller ni annars möter något hinder som kan komma undan, så träng

Er icke fram, utan vänta till dess passagen blir fri.

Om, efter ett oväder, ni måste gå öfver en rännsten på en planka, så låt ålderstigna och fruntimmer gå före Er.

I detta fall bör ni icke tillåta Er att bjuda Er hand åt en dam som icke begär den, ty då stöter eder artighet på bodbetjent.

Undvik trängsel och om ni kommer in i en sådan, så drag Er tillbaka så snart som möjligt, ty ni kunde se Er tvungen att bli egoist, för att icke bli sönderkramad, och att använda edra armbågar mer eller mindre hårdt.

Gå aldrig ut utan att vara snygg och anständigt klädd.

Akta Er, då ni går, att stänka smuts på någon, och tag Er isynnerhet i akt derför, när ett fruntimmer håller Er under armen.

Ett fruntimmer bör aldrig lyfta upp klädningen högre än till fotknölen, och alltid endast med högra handen.

Undvik att knuffa förbigående med armbågarna.

Om ni bär en uppspänd paraply, håll den så att ni kan se framför Er, på det att ni icke må peta ut ögonen på någon eller stöta på paraplyer som komma emot Er.

Under ett hastigt uppkommet störtregn kan en karl, utan att det anses opassande, tillbjuda en okänd dam att dela hans paraply; men han bör icke göra henne någon fråga, under det de gå tillsammans.

I intet fall bör ett fruntimmer göra ett dylikt

tillbud åt en karl och ännu mindre begära skydd under hans paraply. Hon kan alltid vid ett sådant tillfälle gå in i en butik, der man icke skall vägra henne tak öfver hufvudet till dess ovädret gått öfver.

Om ni tittar ett fruntimmer i ansigtet på gatan, är ni oförskämd; om ni säger henne en artighet, är ni en narr; om ni följer henne, är ni en tok; om ni gör hennes bekantskap, är ni ett nöt, hvilket ni också torde få erfara af följderna.

Om ett fruntimmer småler, eller svarar, eller låter följa sig på gatan, är det en qvinna utan seder och om hon icke är fallen, så är det icke långt borta att hon blir det.

Om ni möter en vän på gatan, helsar ni på honom, och sätter hatten på hufvudet, till och med om ni stannar och talar med honom.

Om det är en förman eller en dam, håller ni hatten i handen, till dess man ber Er att sätta den på Er.

Samtalet bör vara mycket kort, och det tillhör den person som är äldre eller mera ansedd att afbryta det först genom att taga afsked.

Det visar dålig ton, att tala eller göra tecken genom ett fönster åt en person som befinner sig på gatan.

Det visar likaledes dålig ton, att, när man åker, stanna med åkdonet för att tala med en fotgängare.

I detta fall helsar man endast på hvarandra, eller, om det finnes plats i åkdonet, låter man den

gående stiga upp i detta för att samtala med honom, men då bör man också låta den man tagit upp i åkdonet få åka dit han ämnade sig.

Belefvighet på promenad.

Promenad i vagn.

Om ni har equipage, tillbud damerna att sitta rätt i vagnen och sätt Er sjelf baklänges.

Om det är blott en dam, bör ni ändå sätta Er baklänges i vagnen, till dess hon uppmanar Er att taga plats bredvid henne, hvilket hon alltid skall göra, om hon har någon verldsvana.

På samma sätt bör ni göra med edra förmän.

Låt alltid äldre personer sitta rätt.

Personer ni är skyldig aktning, och som ni låtit stiga upp i edert åkdon, bör ni alltid låta åka hem till sig.

Då ni stiger upp i en vagn, bör ni alltid låta andra stiga upp före Er. Om det är damer, gif dem handen för att hjälpa dem; är det äldre personer, stöd dem under armarne.

Om man ber Er stiga upp i en vagn först, bör ni neka i början; men om man är envis, så stig upp, om det också är eder förmans åkdon.

Promenad till häst.

Stig aldrig till häst före en dam, och när hon sutit upp, så gif henne ridspöet som hon anførtrott åt Er.

Hjelp henne upp på hästen, om hon ber Er derom.

Rid aldrig före henne, utan låt henne bestämma hästarnes lopp.

Rid bredvid henne, på hennes högra sida, men så att eder hästs hufvud aldrig kommer framför hennes hästs.

Om det dammar och blåser, bör ni lemna hennes högra sida, om det behöfves, och placera Er så, att det dam eder häst upprörer icke besvärar henne. Håll Er då hellre bakom henne, om det är nödvändigt.

Håll Er alltid färdig att bistå henne, och kasta då och då ögonen på hennes hästs remsor, för att förvissa Er, att ingenting är i olag.

Om det är smutsigt på marken, håll Er på afstånd, att ni icke stänker på henne.

Om ni rider i sällskap med en karl, och denne är eder förman, låt honom sitta upp först, och håll i stigbygeln åt honom, om ingen annan finnes till hands att göra det.

Hedersplatsen är till höger. Om flera personer följa med en högt uppsatt man, bör alltid hedersplatsen lemnas åt den som är öfver de andra i rang.

Promenad till fots.

Antag aldrig en majestätisk hållning och vigtig mine, då ni går på promenad eller på gatorna, om ni icke vill, att man skall anse Er för en narr.

Det är endast galningar som gestikulera, tala högt och deklamera på gatan.

Att sjunga och gapskratta på gatan gifver rättighet till den förmodan, att den som gör så icke är nykter.

Att affektera att läsa under det man går, är bevis på högmodigt pedanteri.

Då ni ger armen åt en dam, fordrar icke belevnheten bestämdt, att ni bär hennes parasoll eller schal; men om ni är artig, så gör det.

Rätta eder gång efter hennes, och gå icke för fort med henne.

Om ni under promenaden träffar på ett dike, så bjud henne handen för att hjälpa henne hoppa öfver det; men så vida ni icke vill passera för en drumlig bonde, så understå Er aldrig att lyfta henne öfver det.

Det är endast ibland sämre folk man ser, att en qvinna håller två karlar under armen, en på hvardera sidan om sig.

Det tillkommer damerna att bestämma målet för promenaden; herrarne hafva endast consultativ röst.

Om det finnes flere fruntimmer än herrar, bjuda de bildade kavaljererna armen åt den äldsta, eller den genom sin samhällsställning mest upphöjda damen, derefter åt de gifta, sedan åt de ogifta fruntimmerna och de yngsta af dessa sistnämnda få vara utan kavaljerer.

Det är tillåtet för en kavaljer att föra två damer på en gång; men det brukas sällan.

Ingenting smickrar en gubbe så mycket som att en ung dam tager honom under armen.

Det är aldeles icke opassande för en ung fru, eller till och med för en flicka att begära en gubbes arm.

Det faller af sig sjelf, att om, på ett hviloställe under en promenad, det icke finnes tillräckligt med sittplatser för alla, det är karlarnes skyldighet att stå och låta damerna sitta.

Då förfriskningar intagas, skola alltid herrarne betala.

Gå aldrig ifrån en dam som ni ledsagar på en promenad, utan om hon stannar för att betrakta något, skall ni också stanna.

Om ni promenerar med personer som hafva högre rang än ni, så gå aldrig emellan, utan till vänster om dem.

FJERDE KAPITLET.

Sällskapslifvet och etiketten.

Ni deltagar i sällskapslifvet för att söka förströelse, eller nöje, eller för att tillfredsställa eder ärelystnad.

För att der finna förströelse måste ni tycka om det, men för att ni skall kunna tycka om det, måste ni sjelf göra Er omtyckt, i annat fall skall det blifva stelt och tråkigt för Er.

För att finna nöje der, var älskvärd och god och man skall vara älskvärd och god emot Er.

För att der finna beskyddare, älska, så skall man älska och beskydda Er, ty verlden är icke så elak som man gör den.

Om etiketten.

Det finnes tvenne slag af etikett; hofetikett och etikett i sällskapslifvet. Begge slagens gemensamma ändamål är att verka utan att stöta eller förolämpa någon.

Etikett finnes mer eller mindre i alla sällskaper, och det tillkommer Er att rätta Er derefter.

Etiketten består icke allenast i passande klädsel, i hållningens allvar och i konversationens discretion, utan äfven i strängt iakttagande af alla belevnhetens regler.

Om ni icke vill förlora edert anseende hos edra underordnade, bör ni aldrig ställa eder på förtrolig fot med dem.

Förtroligheten föder förakt, säger ett gammalt ordspråk som är ganska sant.

Men en förman bör aldrig glömma att höflighet och godhet icke äro förtrolighet, och att de föda tillgifvenhet.

Om ni gör en etikettsvisit bör ni begagna en dräkt som på en gång är den mest eleganta och vårdade. Vanligtvis begagnas svarta kläder. Om ni är militär bör ni kläda Er i uniform.

Gif åt eder röst och edra rörelser ett passande allvar.

Man bör icke desto mindre visa sig med ett graciöst ansigte, utan att tillåta sig att skratta, icke en gång allt för märkbart småle.

Affektera aldrig med edra förmän en viss vårdslöshet i hållningen som stöter på förtrolighet, isyn-

nerhet offentligt, om också en sådan förtrolighet skulle ega rum på tu man hand.

Iakttag noga rangordningens fordringar.

Gå aldrig framför en förman.

Gör aldrig en högt uppsatt person någon fråga då ni uppvaktar honom, utan inskränk eder att tala när han börjar samtalet.

Då ni kommer in bör ni, sedan ni helsat värdnadsfullt, förblifva stående till dess man ber eder att sätta Er.

En etikettsvisit bör icke räcka längre än tio à femton minuter; för öfrigt se kapitlet om visiter.

Om toiletten.

Karltoiletten.

Det första i denna väg en man af verld har att iakttaga, är ytterlig snygghet. Man skall snarare förlåta Er en sliten frack, om ni är litteratör eller artist, än en flottfläck på eder väst.

Hvad kroppens snygghet beträffar, är denna en sak som är så nödvändig till och med för helsan, att den icke behöfver åläggas.

Innan en ung man gifter sig, bör han följa med modet i allt som icke är löjligt. Den gifta mannen bör visserligen äfven följa med det, men på afstånd.

— Så väl den ena som den andra böra icke anse ett mod såsom nödvändigt förr än då det blifver allmänt antaget af den bättre societeten.

Välj de bästa skomakare och skräddare, ty om ni betalar kontant skola de icke vara dyrare än

andra. Med liten världsvana skall ni snart förvärfva elegance, som mera består i sättet att bära kläderna än i sjelfva kläderna.

En förständig karl gör sig aldrig bemärkt genom öfverdrift i sin klädsel.

Han lemnar moustacherna åt militären, långt hår åt bönderna, stort bockskägg åt rabulister.

Svart och glänsande hatt, väl gjorda och väl blankade stöflor eller bottiner, hela och rena handskar äro högst nödvändiga artiklar för en vårdad klädsel.

På en bal eller dans-soirée måste man begagna hvita handskar, för att icke smutsa damernas klädningslif.

Svart frack af fint kläde, pantalonger af samma tyg, vit väst och vit halsduk utgöra återstoden af en fullständig toilette.

För embetsmän passar svart sidenväst bättre än den hvita västen.

Vid besök hos bekanta kan man nyttja kulört väst äfvensom kulörta byxor.

Att komma in till en förman eller en högt uppsatt person i rock eller paletot skulle vara en stor ohöflighet.

I alla händelser bör man taga af sig sitt öfverplagg i tamburen.

Snusdosa, ur och lorgnett, om man är närsynt, allt af guld, äro de enda nipper en förständig karl bör begagna.

Ringar, kedjor, berlocker etc. äro numera urmodiga grannlåter.

Fruentimmerstoiletten.

Alphonse Karr slutar en af sina diatriber med den grymma fras: »Qvinnan är ett djur, som kläder sig, sqvallrar och kläder af sig.»

Denna definition är mycket öfverdrifven och de qvinnor som utgöra undantag härifrån äro ganska talrika; men med bästa vilja i verlden måste man ändock medgifva att den i allmänhet är träffande. Och huru skulle det kunna vara annorlunda, när man ser huru föräldrar uppfostra sina barn. Knappast börjar en liten flicka att gå, förr än man säger åt henne: »Om du är mycket snäll skall du få nyttja din bästa klädning; Om du läser snällt skall du få ett sidenförkläde.» Sedan, allt efter det hon växer upp: »Var älskvärd, så skall du få en vacker hatt etc.» Sedan komma vännerna och, i förtjusningen öfver hennes toilett, utbrista: »Hvad hon är söt med den klädningen! Åh! hvad den hatten är vacker och smakfull!» Och tusende dylika uselheter som reta flickans fåfänga och förrycka hennes förstånd. Man vet, att de första intrycken utplånas aldrig, och att barndomens vanor och fördomar bilda vår moraliska natur. Barndomens mjuka vax kan med samma lätthet formas till det goda som det onda, till så väl lasten som till dygden; men med åren blifver detta så böjliga vax hårdare än stål, hvarpå den bästa grafstickel icke kan bita.

Den första af prydnader är snyggheten, kroppens snygghet består uti att bada en gång i månaden; att tvätta sig dagligen; att putsa tänder, öron

och naglar hvarje morgon och att skölja sig i munnen när man ätit.

En illa kammad qvinna ser alltid smutsig ut; Kläd Er derföre i håret straxt på morgonen eller dölj det under en elegant, enkel mössa.

För att lukta godt bör man icke lukta någonting säger Montaigne. Parfymera Er således aldrig, utan lemna detta medel åt tvetydiga fruntimmer, för att göra sig bemärkta.

Dessutom äro parfymen aldeles urmodiga i den bättre societeten.

Det är endast fruntimmer på öfverblifna kartan och tvetydiga damer som skära sina naglar å la chinois, det vill säga spetsiga. Sjelfva lejoninnorna vilja icke hafva klor.

Använd aldrig tandpulver vid tändernas skötsel, ty alla sådana, utan undantag, göra dem hvita för ögonblicket men nöta ur emaljen, hvarigenom de gulna och blifva slutligen förstörda.

Använd aldrig hård tandborste, ty derigenom lossnar tandköttet. Detta är också orsaken hvarföre vissa unga fruntimmer hafva så långa tänder.

Vackra tänder äro hvita och fyrkantiga, det vill säga lika långa som breda, men små.

Var alltid väl klädd om fötterna. Man kan hafva öfverseende med många föremål för paryren, men aldrig med fotbeklädadens snygghet.

Nyttja aldrig för trånga skodon ej heller för breda. De skodon se bäst ut som passa foten precis.

Den qvinna som vill hafva små fötter får betala

sin fåfänga med liktornar och dessutom gör hennes vaggande gång henne löjlig.

Grekernas och Romarnes qvinnor, som riktat den antika skulpturen med de vackraste modellerna, nyttjade aldrig snörlif.

Fyra femtedelar af de qvinnor som dö af bröst-åkommor, mörda sig sjelfva genom att vilja vara smala medelst snörlif.

När ni råkar en ung qvinna med dålig mage, röd näsa, blek hy, kort anda, skarp och sprucken röst, kan ni vara säker om att hon har för allt detta att tacka vanan att snöra sig för mycket.

Många föräldrar, och i synnerhet mödrar, äro medbrottslingar i detta slags mord, endast af fåfänga att hafva sin dotter växt som en geting.

En qvinna med för smalt lif och för stora ron är illa växt, ja vanskaplig. Jemför henne med Mediciska Venus, som sedan tjugu århundraden tillbaka har ansetts såsom den fullkomligaste typ af skönheten och ni kunna döma sjelfva.

Efter modet är starkare än förståndet så nyttjen snörlif; men snören Er icke.

En qvinna som hyser aktning för sig sjelf, bör aldrig antaga moder som stöta anständigheten och blygsamheten.

Paryren bör alltid vara i harmoni med förmögenheten och den rang man intager i verlden.

För mycken enkelhet skulle kunna anses såsom snålhet; för mycken lyx såsom slöseri och fåfänga.

Undvik i eder drägt lysande färger, samt bland-

ning af skärande, med ett ord allt som förräder dålig smak.

Allt hvad ni nyttjar skall vara af vackert tyg och ytterst väl gjordt.

Belasta Er icke med spetsar och band.

Undvik öfverflöd af nipper, kedjor, berlocker och annat krimskrams af guld; ett ur och lorgnett, det är allt som behöfves.

Regeln för ett fruntimmer af god ton bör vara: *god smak och enkelhet*, hvilket ingalunda utesluter elegance.

Toiletten bör framför allt lämpas efter åldern, ty ingenting är löjligare än en femtioårig qvinna klädd som en ung flicka, om icke en ung flicka klädd som en gammal gumma är det.

Variera eder toilett efter omständigheterna. Den som nyttjas om morgonen bör vara enkel, till och med om man gör visiter; för aftonen bör den vara rikare; för baler bör den vara mer elegant.

En flickas toilett bör alltid vara mera blygsam än en frus, derföre att det rätta sättet att välja sig en man är att synas *hafva enkel smak*.

En flicka som *har enkel smak* bör afsky dyrbara schalar och pälsverk, och hysa det djupaste förakt för dyrbara nipper och juveler . . . ända till dess hon finner en man.

Smaken fordrar att allt hvaraf toiletten består är väl valdt.

Om helsningar.

När ni helsar på en hög beskyddare bör öfra delen af eder kropp bilda rät vinkel med edra ben.

Om eder beskyddare helsar på eder ytterst artig tillbaka, kan ni gerna taga för afgjordt, att ni ingenting har att vänta af honom.

Om han besvarar eder helsning med att räcka Er handen kan ni hoppas, men gör Er icke säker.

Om ni på gatan råkar ett bekant fruntimmer ensamt, bör ni helsa först.

Om hon är i sällskap, vänta till dess hon har helsat först. Gör hon icke det, låtsar ni som ni icke såg henne.

I dessa fall helsar ni genom en lätt böjning på hufvudet, men ni stannar icke.

Om man hejdar Er, så säg några betydelselösa ord, och gå vidare.

Man helsar på sina vänner genom en gest med handen.

Att icke besvara en helsning är den största oartighet man kan visa.

Att besvara den vårdslöst och med en viss beskyddaremin, är narraktigt.

Handslag då man råkas, bevisa en viss förtrolighet som endast kan råda emellan vänner och kamrater. En förman visar Er ibland detta bevis på aktning; men en underordnad bör aldrig tillåta sig att räcka fram sin hand åt en förman.

Narrar hafva ibland den oblygheten att sträcka ut ett finger eller två fingrar åt den som räcker dem

handen. Om det är åt en jemnlige, är det endast att skratta åt; är det gjordt af en underordnad åt en förman, är det tölpaktigt; är det af en förman åt en underordnad, är det ett bevis på förakt.

FEMTE KAPITLET.

Om belevnhet i konversationen.

Undvik all allvarsam polemik, vare sig i politik som religion.

Om ni än har aldrig så rätt, gif efter om ni ser att discussionen blifver retsam och börjar urarta till gräl.

Endast en narr vidhåller envist sin opinion.

Den är ännu större narr som säger: »Om jag vore minister, och om jag vore ledamot af den och den styrelsen, skulle jag göra det och det!»

Den förståndiga menniskan håller sig alltid inom sin sfer.

Om ni har en bestämd politisk opinion, är det onödigt att paradera med den i sällskaper, och intolerant att vilja truga den på andra.

Gud ensam är ofelbar; nöt tro sig vara ofelbara.

Den förståndige misstror sig sjelf; narren misstror ingenting.

Den förståndige bör vara blygsam, eller synas vara det.

Förstånd i samtalet består mindre uti att visa det man sjelf eger, än att låta andra visa sitt.

Den som går ifrån ett samtal belåten med sig sjelf och sitt förstånd, är också lika belåten med Er.

Då någon talar, bör ni höra på med den största uppmärksamhet, eller åtminstone låtsä göra det.

Att veta höra på är nästan lika oundvikligt som att veta tala, och det är i synnerhet derpå man känner igen mannen af god ton.

Om ni vill att man skall höra på Er, måste ni höra på andra.

Distraktion leder till alla slags dumheter, dem man sedan får ångra, i synnerhet i spel.

Distraktion är ett bevis på okunnighet eller dumbet, när det är en kunnig eller snillrik man som talar.

Det är i alla händelser en oförlätlig oförskämndhet.

Det finnes ingen människa som är nog litet herre öfver sig, att den icke med fast vilja kan jaga bort distraktionen.

Ingenting är mer oförskämdt än att afbryta den som talar, vare sig det är för att rätta ett misstag, eller för att hjälpa hans minne och sufflera ett ord som han synes söka.

Det är likaså en stor ohöflighet, att taga ordet för att sluta en historia som en annan har väl eller illa börjat.

Då någon talar är det den största oblyghet att gäspa, gnola, peta sig i tänderna, trumma med fingrarna på någon möbel, hviska i örat på någon, taga upp ett bref ur fickan och läsa det, se på klockan etc.

Då konversationen är allmän, tager hvar och en ordet i sin tur; två eller flera personer böra aldrig tala på en gång.

Tala aldrig gällt, icke en gång för lifligt, utan edert språk bör alltid vara älskvärdt, mildt, och utan affektation af öfverlägsenhet.

Tala aldrig om andra saker än sådana, hvilka de som höra Er kunna förstå.

Så vida man icke ber Er derom, bör ni ej heller tala om edra enskilda studier, eller om de sysselsättningar som äro förenade med eder verksamhet, så vida ni icke vill se edra åhörare somna.

Detta är den klippa på hvilken juristers, köpmäns med fleres belevnethets farkost gemenligen strandar. Det är knappt andra än litteratörer, artister och älskvärda lättingar som förstå att undvika den.

Undvik likaledes så väl den allvarsamma som den lättsinniga tonen.

Under en häftig debatt, bör ni icke taga parti hvarken för eller emot och blanda Er icke i den, om ni icke tror Er kunna förlika partierna.

Gestikulera mycket litet då ni talar, så vida ni icke vill likna en dålig komediant.

Bed aldrig någon som berättar börja ånyo, under förevändning att ni icke hört början. Det är i högsta grad opassande att framställa sådana frågor som: *Hvad sade ni? Jag hörde icke hvad ni sade, skulle ni icke vilja vara god och tala om det en gång till?*

Det är likaledes opassande att, under en allmän

konversation, draga någon afsides för att tala med honom enskildt.

Det är ännu mer oartigt att höra på till personer som tala afsides. Ni bör i detta fall aflägsna Er ifrån dem utan affektation.

Var så kort som möjligt, när ni berättar, isynnerhet när det är fråga om föga viktiga saker, och gör inga onödiga afvikelser.

Var ytterst tålmodig då ni hör på berättelser af gubbar, som tycka om att tala långsamt.

Tala om Er sjelf så litet som möjligt.

Det skulle vara en dumhet att rosa sig sjelf; men det vore ännu dummare att upptäcka sina fel, ty det vore oklokt.

Under ett allmänt samtal bör ni aldrig våga ett skämt med en förman, så oskyldigt det än må vara.

Om ni tål att man berömmar Er, kan ni vara säker på, att man skall tro att ni tycker om smicker.

Man bör aldrig i ett sällskap jämföra två personers förtjenster, då endast den ena är närvarande.

Om den personen som berättar en historia försäkrar att den är sann, bör ni, om den är aldrig så orimlig, låtsas att ni tror den, det vill säga icke visa minsta tecken af tvifvel.

Ett ord eller ett tecken af tvifvel är i detta fall en dementi, och en dementi är en mycket svår förolämpning.

Slutligen bör ni (om icke af godhet, åtminstone af försiktighet,) strängt afhålla Er ifrån osanning, elakhet, förtal och i allmänhet allt som kan skada frånvarande.

Det visar mycket dålig ton att genom svordomar gifva kraft åt sitt tal.

Det är öfverflödigt nämna, att allt grofkornigt eller endast tvetydigt tal aldrig bör gå öfver en väl uppfostrad mans läppar.

Ordlekaren.

Akta Er för ordlekare, om ni icke vill hafva ledsamt; akta Er sjelf att blifva det, om ni icke vill att andra skola få ledsamt.

Gycklaren kan roa en stund; men oftast är det åt honom man skrattar och icke åt det han säger.

Händelsevis och understundom tager man väl upp en ordlek, men icke ordlekaren.

För att en ordlek skall väcka löje, måste man kunna säga: Gud! hvad det är dumt!

Ordlekare äro mer än andra blottställda för att säga dumbeter. Erfarenheten visar detta dagligen.

Den snillrikaste man blifver dum, när han vill göra sig till talare.

Frasen dödar snillet.

Talaren är vanligtvis pratsam.

Största delen af talare sakna snille; alla sakna omdöme.

Om ni vill behaga, tala enkelt, men säg älskvärda saker.

Anspråksfulla personer äro ogerna sedda i sällskapslifvet, emedan de såra eller sprida ledsnad.

Den som beundrar sig sjelf, är sällan beundrad af andra.

Talaren är ingenting annat än en varietet af pedant.

Snillet.

Snillet har en mera stolt och upphöjd ton än ordlekaren.

Han hatar bon mot och ordlekar, hvilka han ofta icke förstår.

Han afskyr allt narri. Han är en djupsinnig litteratör och en stor poet, som är okänd eller oförstådd.

Han har gifvit mycket nyttiga råd åt alla stora författare.

Han bär ständigt i sin plånbok ett bref ifrån Lamartine, Beranger eller Victor Hugo . . .

Han skall en dag omstörta och reformera litteraturen genom utgifvandet af sina odödliga verk.

Om ni icke vill passera för en löjlig narr och pedant, så bry Er icke om att vara snille.

Blåstrumpan.

Blåstrumpans rôle är den sämsta en qvinna kan spela.

Blåstrumpan är ett slags hermaphrodit som bi-behållit af qvinnan endast felen, och som af mannen tagit endast den litterära fäfångans svulstighet, löjligheterna och ibland äfven de elaka vanorna.

Den qvinna som har en stor och verklig talang förlorar namnet blåstrumpa för att antaga namnet af *litteratör, författare*. Det finnes några sådana

qvinnor, men de äro sällsynta och det är icke för dessa detta kapitel är skrifvet.

Hos en sådan qvinna är det icke hermaphrodisism utan metamorphos. Hennes snille och talang göra henne till man. Det är derföre man säger: detta fruntimmer är litteratör.

Det oaktadt är det mera aktningvärdt för en qvinna, att vara en god familjemoder och ordningsälskande matmoder, än att vara författarinna.

Den aktningvärdaste qvinna är den, om hvilken man talar minst, och den fullkomligaste den, om hvilken man icke talar alls.

Författarinnan sätter sig ofta öfver fördomarne. För att kunna skryta med en filosofi som hon icke har, visar hon sig ofta elakare än hon är.

Mannen bör sätta sig öfver fördomarne men qvinnan bör underkasta sig dem.

Ingenting är så sällsynt som ett litterärt fruntimmer, och ändå anse sig alla blåstrumpor berättigade till denna titel.

Det finnes flere blåstrumpor af fåfänga, än af öfvertygelse om sin talang.

Den oförstådda qvinnan är en aspirant till blåstrumpa.

Hon är en stackars qvinna som fåfängan har gjort yr i hufvudet.

Den politiska blåstrumpan är för närvarande den föraktligaste af alla.

Den politiska blåstrumpan är i sjelfva verket omoralisk, afundsjuk, narraktig, och utan tecken till omdöme. Framställ till henne hvilken fråga ni vill,

och ni kan vara förvissad om att hon skall afgöra den i den mest löjliga riktning.

Om kvinnan eger verklig talang, bör hon begagna den endast till sina barns uppfostran.

I alla händelser bör hon vara blygsam och misstro egenkärlekens illusioner.

Gif akt på verlden och ni skall finna, att de narraktigaste kvinnorna äro de som hafva den högsta tanke om sin förtjenst.

Misstro Er sjelf, till dess eder förtjenst är allvarligt bekräftad af uppriktiga med godt omdöme begäfvade vänner, hvilka icke hafva någon fördel af att missleda Er . . . Men . . . sådana vänner äro sällsynta.

Om de, sedan ni uppläst ett af Er författadt arbete för dem, säga: »Ja, det är bra», så tänka de att det är klenst. Om de säga: »Åh ja, det är icke illa», kan ni kasta manuscriptet på elden.

Lycklig! tusen gånger lycklig! är den kvinna, som är nog förståndig att söka sin sällhet inom sitt hushåll och familjelifvet.

Litteratören.

Sök sällskap med kunnige personer, med verkliga litteratörer, ni kan aldrig annat än vinna derpå.

Fly dåliga författare så vida ni är rädd för att hafva ledsamt.

Spring undan för oförstådda litteratörer, ty det är ingenting att vinna med högfärdiga narrar.

Om ni är nog fåfäng att göra Er till litteratör, bör ni antingen ega mycket penningar eller vara

ett stort snille. Med penningar lyckas ni att for-
tare förskaffa Er anseende.

Med penningar kan ni lätt finna en fattig fan
som har snille för Er. Ni kan låta honom skriva
små romaner och följetonger som ni gifver ut för
edra.

Med penningar kan ni gifva middagar åt tid-
ningsredaktörer och åt inflytelserika personer af
alla slag.

Med penningar och middagar kan ni förskaffa
Er utmärkelser af alla slag.

Med penningar skall ni blifva odödlig så väl
som många andra, men . . . ni skall blifva glömd
en månad efter Er död.

Om ni icke besitter annat än snille, bör ni
smickra och intrigera och ni skall komma fram;
men ni behöfver mera tid på Er.

Om ni har snille och godt omdöme gör ni Er
icke till litteratör.

Den lärde.

Man bör hafva studerat mycket för att komma
till erfarenhet deraf, att man vet ingenting eller åt-
minstone icke stort.

Förblanda icke den beläste med den lärde: den
första är en man med minne, den andra en man
som tänker.

Den beläste har läsningen att tacka för sina
kunskaper; den verkligt lärde har sina af iakttagel-
sen å facta och af forskning.

Den som upptäckt en sanning och förstår att deducera följderna af den är en lärdd.

Den verkligt lärde är blygsam, sällan fåfäng, aldrig pedant.

Tro icke på en pedants lärddom.

Anse icke såsom vetenskapligt allt som är tvifvelaktigt och hvars sanning icke kan bevisas såsom en matematisk proposition.

Pedanten.

Om också pedanten är verkligt lärdd, är han icke destomindre odräglig för alla.

Den lärddom man vill visa sig ega, gör att det ofta tviflas på den man verkligen eger.

Salongen är icke det ställe man bör välja för att tala lärddt eller för att utveckla sina kunskaper.

Om ni paraderar med eder lärddom inför fruntimmer, skola de tänka, och detta med rätta, att ni ännu har kvar skolvanorna, om ni än är femtio år gammal.

Det är i högsta grad oartigt, att i ett sällskap göra citationer på ett främmande språk.

Om sådant händer Er i fruntimmers närvaro, bär ni Er åt som en dum och fåfäng skolfux.

Den är endast en dum pedant som i ett sällskap begagnar tekniska och vetenskapliga termer, hvilka icke äro allmänt kända.

Om ni har förkärlek för Homerus, Virgilius och Horatius, så roa Er med dem i eder studerkammare, men tala aldrig om dem i en salong.

Pedantismen är den pedagogiska tillgjordheten att veta mer än andra; men det finnes pedanter icke endast i boklärdom. Nej, man finner äfven pedanter i musik, i målning, i allt, till och med i belevnhet.

Pedantismen hos fruntimmer är två gånger löjligare än hos karlarne.

Gyckelmakaren.

Det finnes ingen svårare röle att utföra i sällskapslivet, än gyckelmakarens.

Om ni vill ställa till någonting lustigt, bör ni icke på förhand säga: »nu skola ni få skratta», ty verlden är elak, och om man skulle göra Er det sprattet att icke skratta, fick ni mycket svårt att med heder draga Er ur spelet.

För att med framgång kunna spela gyckelmakarens röle, bör man hafva skarpt förstånd, observationsförmåga, snabbt omdöme och mycken munvighet.

En verklig gyckelmakare improviserar, men imiterar aldrig. Så god skådespelare han än må vara, förblifver han alltid tråkig om han härmar andra.

Ett ofta upprepadt gyckel blir icke mer piquant, utan urartar till dumbhet.

Gyckelmakarens röle ingifver aldrig aktning, icke en gång i dåliga sällskaper.

Gyckelmakaren är en man som sätter fåfängan framför värdigheten.

Om ni vill att man skall högakta Er, bör ni högakta Er sjelf.

Pratsamhet.

Tänk på hvad ni ämnar säga, innan ni talar.

Ett obetänksamt ord är ibland farligare än ett värjstygn.

Tala aldrig om rep i hängd mans hus. Detta ordspråk finner dagligen tillämpning.

Man ångrar ofta att man talat, aldrig att man tegat, säga de vise. En man af verld skulle icke kunna säga någonting bättre.

Begär aldrig upplysningar af en tredje om en person ni icke känner.

I händelse ni begär sådana, tala då aldrig hvarken godt eller ondt om den person, om hvilken ni gör Er underrättad.

Dessutom bör ni aldrig påräkna tillförlitliga uppgifter af den person ni tillfrågar; den skall ljuga för att berömma om den tredje är en af dess vänner; den skall ljuga för att lasta om denne är dess ovän; den skall ljuga för att säga något, om den tillfrågade icke känner den person hvarom frågan är.

Tala hvarken väl eller illa om en frånvarande.

Om ni talar illa om en frånvarande, riskerar ni att blifva skarpt tillrättavisad af hans vänner som kunna vara bland sällskapet utan att ni känner dem.

Om ni talar väl om honom, kunna hans fiender blifva edra.

Är ni emellertid plågad af en oöfvervinnelig böjelse att tala, tala då heldre godt än illa, ty derigenom får ni aldrig några ovänner.

Skryt.

Den som skryter med det han gjort är minst sagdt indiskret, men oftast högmodig.

I alla händelser skulle den skrytsamme vara en farlig människa, om man trodde henne.

Den som skryter med det han icke gjort, är en narr.

Vänj Er af med denna vana, om ni icke vill blottställa Er för hederligt folks förakt.

Narren.

Narren är en varelse som tycker för mycket om sig sjelf för att kunna göra sig omtyckt af andra.

De flesta narrar äro endast löjlige, men det finnes äfven sådana som äro farliga.

Ett fruntimmer har i sällskapslifvet allt att förlora af en narr och ingenting att vinna.

Man skulle kunna tro, att Gud skapat narrar till koketterns bestraffande.

Den man som, för att tillfredsställa sin fäfänga skryter med det han icke gjort och derigenom förderfvar en qvinnas rykte, är icke en narr, utan en skurk.

Den narraktigaste af alla narrar är den, som

skryter, icke med det han gjort, utan med det han ämnar göra.

Ljugaren.

En osanning som skadar någon, är förtal. Detta är en brottslig och nedrig handling.

En osanning som utan att skada någon kan vara nyttig för en tredje, förlåtes lätt af världen.

Den osanning som kan rädda lifvet på en oskyldig, blifver ibland en sublim dygd.

En osanning som säges för ens egen räkning, är antingen en löjlighet eller en feighet.

Den är en löjlighet om den göres af fåfänga och för att prunka med en förtjenst som man icke eger.

Den är en feighet när man gör den för sin materiella fördel.

Den *glada* lögnen, som icke skadar någon och som säges endast för att roa åhörarne utan anspråk att den skall blifva trodd, är endast ett muntert skämt som icke har några ledsamma följder.

Men för att tillåta sig den glada lögnen, måste man hafva snille och säga nya, piquanta, originella och alldeles oväntade saker. Detta är icke så lätt.

Hvarje glad lögn som icke har dessa egenskaper förändrar namn och kallas en *tråkig* lögn.

Det bästa är att aldrig ljuga, ty då man blifvit van dervid, är det nästan omöjligt att komma ifrån denna vana.

Barn som blifvit strängt uppfostrade och som

lefva i beständig fruktan för straff, kunna icke blifva annat än ljugare. De ljuga för att undvika eller fördröja bestraffningen . . . Hvem kan klandra dem därför?

Barn som blifvit uppfostrade med godhet, hvilka följaktligen anse sina föräldrar snarare som vänner än som befallande och bistra husbönder, blifva sällan ljugare.

En man som är känd för att vara ljugare blifver sällan trodd, om han också säger den mest slående sanning.

Charlatanen.

Tro aldrig på en charlatans löften.

Hvar och en som lofvar mer än han kan hålla, är en charlatan.

Charlataner äro helt enkelt bedragare som begagna sig af hederligt folks lättrogenhet.

Man råkar ibland på besynnerliga varelser som sjelfva tro på utopier de drömt om. Dessa äro icke charlataner, utan idioter.

Förtalet.

Förtalet är olyckligtvis mycket spridt i sällskapslifvet.

Det kommer deraf att det är tolereradt af elaka och narrar, dertfore att det roar dem.

Stanna qvar till sista man i ett blandadt säll-

skap, detta är enda medlet ni har för att vara säker på, att man icke skall tala illa om Er.

Det finnes intet värre förtal än det som döljer sig under en falsk min af godhet och vänlighet.

»Den hederlige vännen N . . . , det gör mig verkligen ondt om honom, ty jag håller mycket af honom! . . . skulle ni väl kunnat tro att jag hört sägas . . . » Och dermed är förtalet i full gång.

En hederlig man bör icke tro något illa om någon förr än han har full visshet, och då icke sprida ut hvad han vet, utan dölja det.

Det finnes menniskor som förtala af pratsamhet, och som äro långt ifrån att ana det onda de kunna göra.

Förtalet är vanligtvis ett foster af sysslolösheten och okunnigheten.

Förtalaren är ett odjur, som man jagar bort när han blifvit demaskerad.

Förtalet är ett moraliskt mord. Hvem skulle väl vilja umgås med en mördare.

En bandit mördar med ett dolkstygn; en förtalare med ett försmädligt ord; hvilken skillnad är det dem emellan? . . . Jo, en enda: banditen måste hafva mod; förtalaren är en feg usling.

Uppriktigheten.

Uppriktigheten består uti att alltid säga sanningen, men icke alla sanningar.

När ni säger åt någon en sanning som kan göra

honom ondt eller såra hans egenkärlek, är ni icke uppriktig, utan rå och indiskret.

Såra aldrig någon människas egenkärlek, om ni icke vill förskaffa Er en fiende som aldrig skall förlåta Er.

När en qvinna förklarar att hon är uppriktig, så är det derföre att hon söker en ursäkt för en oförskämdhet som hon ämnar säga Er.

Det är bättre att ljuga af artighet, än att säga en förolämpande sanning. Dessutom kan man lätt undvika både det ena och det andra.

I händelse någon frågar Er om en annans hemlighet, bör uppriktigheten icke förmå Er att yppa den.

Smickret.

Att smickra en mäktig man för att vinna hans förtroende och sedan missbruka det, är afskyvärdt.

Allt smicker som icke har annat ändamål än att göra någon nöje, är den oskyldigaste sak i världen.

Den som icke kan säga ett smickrande ord bör icke deltaga i sällskapslifvet.

Smickra aldrig öfverdrifvet, utan lägg mycken konst och finess i smickret.

Indirekt smicker behagar grannlaga personer mest.

Ju mera fåfäng en person är, desto lättare är den att smickra.

Fruntimmerna tycka mer om smicker än karlarna, troligen derföre att de äro mera egenkära.

Mången qvinna som emotstått rikedomar och ärelystnadens lockelser har dukat under för smickret.

Originaliteten.

Förblif alltid sådan naturen gjort Er, så visar ni alltid edra fördelar, antingen ni är ett original eller icke.

Om ni söker att synas originel tvärtemot edra naturliga anlag, lyckas ni endast att synas löjlig.

Härma aldrig någons originella sätt, ty en copia kan icke blifva original.

Om ni har en qvick och älskvärd originalité kan ni behaga, om icke för annat så åtminstone derföre att ni roar.

Om eder originalité är butter, grälaktig och kritiserande, skall man låta Er förstå, att ni gör bäst uti att vara hemma hos Er.

Naivetéen.

Naivetéen bevisar antingen okunnighet eller dumhet.

Hos en mycket ung flicka, kan naivetéen vara bevis på en förtjusande oskuld.

Hos en adertonårig flicka som deltagit i sällskapslifvet, kan man taga den för dumhet eller falskhet.

Det säkraste medlet att undvika en sådan misstanke är, att aldrig göra frågor om saker som

man icke förstår och att aldrig tala om det man icke har fullkomligt väl reda på.

Utom att den låtsade naivetéen alltid är narraktig och löjlig, bevisar den helt och hållet motsatsen af oskuld.

Det är mycket svårt att låtsas en naiveté som man icke har, så vida man icke är en utmärkt skådespelerska.

När tjugufemåriga mamseller affektera barnslig naiveté, har man allt skäl att tvifla på deras dygd.

Motsägelseandan.

Det finnes människor som icke förmå begripa, att man ibland, utan att kompromettera sin heder eller förtjenst, kan vara af samma tanke som en annan person. Om denna person än har aldrig så rätt, emottaga de alla hans propositioner med ett *nej* och alla hans argumenter med ett *tvärtom*. Vannan att motsäga är så inrotad i deras hjärna, att de, utan att upphöra att vara odrägliga, ofta blifva högst löjliga.

Motsägelse, hur artig den än är, blifver dock alltid en dementi.

Motsägelseandan är en manie som hänförelser, emot sin vilja, att vidhålla orimliga satsar.

Det säkraste medlet att göra sig förhatlig i sällskapslifvet är att i tid och otid motsäga.

Det är tusen gånger bättre att tiga än att motsäga, om man också har rätt.

Motsägelsen är retsam, derföre att den direkt angriper egenkärleken.

Låt aldrig edra barn få vana att motsäga, så vida ni icke vill att de i framtiden skola förskaffa sig farliga fiender.

SJETTE KAPITLET.

Om sällskapslifvets fordringar.

Om ni förlorar eder förmögenhet, öfvergif då världen innan den öfvergifver Er.

Om ni hvarken har förmögenhet eller en stor talang bör ni aldrig deltaga i sällskapslifvet.

Verldsmannen utan förmögenhet och utan talang är en parasit.

Den förståndige mannen, han må vara rik eller fattig, kan finna nöje inom en trång familjekrets och ibland några vänner, lika bra som i sällskapslifvet.

Den verkligt vise har nog af sig sjelf.

Sällskapslifvet har talrika fordringar, som endast med penningar kunna tillfredsställas.

Denna sällskapslifvets last kommer deraf, att det är de talrikaste som stiftat brukets lagar och att ibland det stora antalet, ibland massorna, finnas flera narrar än förståndiga menniskor . . . och uti sällskapslifvet är majoriteten enväldigt herrskande.

Då den stora majoriteten af narrar stiftat lagarne, böra dessa också naturligtvis vara till narrarnes förmån.

Deraf hafva fordringar uppstått, af hvilka spelet är den dumaste och mest omoraliska.

Hvilken förtjenst ni än må hafva, om ni icke har penningar att uppoffra på spel, bör ni aldrig visa Er i sällskaper.

Men har ni penningar blifver ni alltid gerna sedd, om ni också är aldrig så dum.

Om ni är glad, älskvärd och qvick, skall man bjuda Er för att *roa gästerna*.

Om ni förvärfvat någon ryktbarhet, skall man bjuda Er, för att få visa Er för sina vänner som en curiositet, likasom man visar en hvit björn eller en noshörning.

Spelets fordringar vilja, att man tio gånger betalar den välfägnad man får.

Dans- och musik-soiréer betalas med motsvarande bjudningar, ju kostsammare desto bättre.

Om ni icke har penningar bör ni undvika att följa damer på spektakler och promenader, eller, då de vilja bese något etablissement, att vara deras *cicerone*, deras *cavallero cervante*, ty:

Det hör till goda tonen att damerna aldrig betala något när de hafva en kavaljer med sig.

Det finnes några förståndiga hus, der värdarne veta att undanrödja de ofvannämnde fordringarne; men dessa hus äro sällsynta. Om ni kan skaffa Er inträde i ett sådant, så kan ni vara förvissad om att ni är ibland personer med verkligt god ton.

Det enda obehaget med dessa hus är, att om ni är en narr, så kommer ni icke dit.

Om spel.

Om ni saknar förstånd, sätt, hållning, god ton, med ett ord, är en narr, är det ingenting som hindrar Er att besöka salongerna, om det roar Er. Som dylika fall äro förutsedda af personer som taga emot, finnes det alltid smårum upplåtna. Ni stiger in, helsar på frun och herrn i huset, utan att behöfva säga ett enda ord. Sedan denna pligt är uppfyllt, går ni in i ett af smårummen, slår Er ned vid ett spelbord och sedan kan ni dväljas der hela aftonen om ni så finner för godt.

Spelet! spelet som icke blifvit uppfunnet af andra än nöt och bedragare! spelet, som är civilisationens skamfläck, sedernas mest vämjeliga kräftsår, familjers ruin, ungdomens demoralisation, goda tonens immoralité! Spelet! Ah! se der är ni kaxe, herr narr! Endast ni har en väl späckad plånbok är ni jemlike med snillen. Det kan icke finnas någon större jemlikhet än den som råder vid ett spelbord. Tjufvar och röfvare erkänna öfverhufvuden, en viss hierarchisk organisation, men spelaren erkänner ingen förman. Med korten i hand och sin insats på bordet är den sämsta trosspojke jemlike med en furste som spelar med honom; den eländigaste narr jemlike med det största snille.

Antingen man tappar eller vinner är spel den dummaste sak man kan tänka sig. Fly således spel, det är det bästa råd som kan gifvas Er.

Spelet är den dörr genom hvilken alla oädla

passioner smyga sig in i sällskapslifvet: girigheten, sveket etc.

Den mest förtjusande qvinna förlorar sina behag när hon håller korten i händerna.

Spelet förtager all skam: det är derföre man i många rika hus sätter *under staken* för att betala korten.

Det finnes intet bättre medel än spel för att jaga personer med förtjenst ur en salong och för att draga dit narrar och industririddare.

För ett tiotal af år sedan hade det ansetts opassande att vägra deltaga i spel utan att skylla på sin okunnighet; men nu för tiden kan man komma undan med att artigt säga: »*jag spelar aldrig.*» Det är ändock ett framsteg.

I alla händelser passar det icke ett ogift fruntimmer att spela.

De damer som afbålla sig derifrån visa att de hafva omdöme.

Värden eller värdinnan bjuda kavaljererna kort af fyra de hålla i handen för att bilda partier.

Om ni tager emot ett, är ni engagerad vid samma bord som de personer, hvilka hafva de tre andra korten.

Värden eller värdinnan hafva således i sin makt att bestämma hvilka personer som skola spela tillsammans. Det är således deras skyldighet att välja personer som kunna passa för hvarandra.

I många hus inskränker sig värdfolket att uppmana gästerna till spel och låter hvar och en sjelf

välja sina medspelare. Det är den bästa tonen och minst komprometterande.

Korten böra vara nya och försedda med sitt omslag obrutet.

När spelarne satt sig ned omkring bordet taga de de begge lekarne, slita af omslagen och blanda.

Första gången spelarne gifva böra de med en lindrig böjning på hufvudet helsa sina medspelare.

När partiet sålunda är börjadt, återstår blott att följa spelet med den största uppmärksamhet, i synnerhet om man icke känner sina medspelare.

Det är en grof förolämpning man tillfogar en spelare, om man blandar korten då han lägger fram leken till aftagning. Derigenom visar man, att man misstror hans ärlighet i spel.

Det är äfvenledes opassande att taga af längst efter korten, eller att stödja pekfingeret på leken under det man tager af med tummen och långfingeret.

Om en okänd medspelare knarrar med korten sedan ni tagit af, eller om han lägger dem i begge händerna, så att han omsluter hela leken med venstra handen, eller om han håller korten endast med ena handen och denna hand får en nervös ryckning (misstro mycket nervösa ryckningar), eller om han samlar den öfversta delen af den aftagna leken med venstra och den andra med högra handen etc., bör ni heldre betrakta hans händer än hans ögon.

Om eder okända medspelare placeras på bordet emellan sig och korten under det han gifver, en guld- eller silfver-snusdosa, hvars botten är polerad, af-

bryt då gifningen för att begära en pris snus, och behåll dosan till dess han gifvit ut.

Det bästa är, då man lemnar Er valet, att välja till medspelare endast personer man känner.

Antingen ni tappar eller vinner, bör edert ansigte vara orörligt.

Beklaga Er aldrig öfver otur om ni tappar, ty det hjälper Er intet.

Var aldrig vid dåligt lynne och ännu mindre retsam.

Räkna aldrig edra penningar antingen ni tappar eller vinner.

Stoppa aldrig på Er de penningar ni vunnit under det spelet räcker.

Betala genast när spelet är slut, om ni förlorat.

Tro icke på personer som säga åt Er, att spel-skulder äro *hedersskulder*, ty det är just det de icke äro.

Emellertid bör ni betala dem inom tjugufyra timmar, emedan de äro verkliga skulder, efter ni erkänt dem på förhand.

Icke destomindre, om ni är skyldig 50 Riksdaler åt en fattig handtverkare och ni icke har mer än dessa 50 Riksdaler, betala först *hedersskulden*, det vill säga betala handtverkaren.

Då ni spelar om penningar är det Er icke tillåtet att taga råd af eder granne, ty det är med Er eder motståndare samtyckt att kämpa och icke med en tredje, som kanhända är starkare än ni.

Sedan spelet är slut skulle det vara löjligt att se med surmulen mine på den som vunnit af Er.

Det säkraste sätt att behaga en qvinna som tycker om spel är att låta henne vinna edra penningar.

Spela aldrig tjufspel, sådana som till exempel landsknekt, och om man frågar Er hvarför ni icke gör det, så svara, att *ni spelar endast för att roa Er.*

Man skall vara en komplett narr för att kunna påstå att sådana spel äro roliga, när man icke har ringaste intresse af dem.

Om ni spelar af intresse, upphör man att vara narr, men är girig eller bedragare.

Det finnes ingen sannare satts än den: I spel börjar man med att blifva bedragen och slutar med att vara bedragare.

Man börjar med en låg point, spelar sedan allt högre och högre och slutligen om allt hvad man eger.

Upphördsmän som spela borde afsättas ifrån sina tjenster.

Spelaren är en människa som sätter på ett kort sin hustrus heder och sina barns bröd.

Hvilken skillnad anser ni det vara emellan en fiectjuf som stjal eder klocka, derföre att han är skickligare escamotör än ni, och en spelare, som stjal edra penningar, derföre att han är skickligare spelare än ni?

Om en spelare trodde att han skulle tappa, spelade han icke; om han spelar, är det derföre att han hoppas vinna; om han hyser denna förhoppning är det derföre att han anser sig skickligare än sin

motståndare; om han spelar med den öfvertygelsen att han är skickligare är han en bedragare.

Han räknar endast på hazarden, skall man invända. — Men om så är, hvarföre befattar han sig med korten? Det är då mycket enklare att spela kronvägg, eller raffel med icke plomberade tärningar.

Oskyldiga tidsfördrif.

Ingenting är mindre oskyldigt än oskyldiga lekar, hvarföre de också med rätta äro bannlysta ur bättre kretsar. Men finnes väl någonting mera dumt än förståndslekar, sådana som proverber och charader en action. Dessa sistnämnde, som förmodligen blifvit uppfunna af fåfängan och pedantismen, hafva äfven blifvit ansedda löjliga och kommit ur bruk.

Lotterier hafva varit på modet något längre, derföre att några värdars snålhet funnit sin uträkning af dem. Vi hafva således icke att sysselsätta oss med alla dessa dumbheter; men som man kan komma in i några gamla hus som äro ett tiotal år efter sin tid, skola vi gifva några råd åt de personer som händelsevis komma att förvilla sig dit.

Vägra att emottaga en rol i en proverb- eller charadlek, om ni icke vill blottställa Er för åtlöje. Om ni också är den bästa skådespelare, skall det alltid finnas någon tok i sällskapet som skall göra gyckel af Er och man skall skratta på Er och hans bekostnad.

Om ni är vällusting, bör ni leka små oskyl-

diga lekar, och det är troligt att ni icke skall ångra Er.

Om ni är hederlig karl, begagna Er icke af den enfaldiga godtrogenhet med hvilken mödrar kasta sina döttrar i edra armar.

Om vid en pantlösning ni skall kyssa en flicka, så gör det med all den återhållsamhet den strängaste blygsamhet fordrar.

Om ni skall hviska något åt henne, så säg ingenting sakta, som ni icke kan säga högt utan att komma henne att rodna.

Med ett ord, i alla förhållanden som kunna förekomma bör ni förblifva hederlig karl.

Hvad lotterier beträffar, om de äro till förmån för olyckliga, tag lotter; om lotterna utdelas gratis, tag icke mer än en och gif den åt ett fruntimmer af edra bekanta.

Om ni får en nit-vinst eller attrapp, visa icke förgelse eller missnöje, utan skratta med de andra.

Om visiter.

Det finnes två slags visiter: 1:o) sådana som icke äro motiverade; 2:o) sådana som äro det, och dessa äro oundgängliga för personer som hafva belevnhet och savoir vivre. De förstnämnde äro endast tillätne släktingar och intima vänner; men flänörer göra ändå sådana utan annan förevändning än att komma och fråga hur det står till med helsan.

Då man gör visiter bör man alltid vara anständigt klädd. Till en nära bekant familj eller in-

tim vän kan man komma i rock, men öfverallt annars i svart frack och fullständig toilett. Damer kunna göra visit på morgon i half toilett (nota bene icke i negligé) och på aftonen i toilett. Om det är bestämd mottagning i huset dit de gå, måste det vara stor toilett, men icke den lysande paryr som erfordras för baler och dans-soiréer.

En emottagen visit bör alltid besvaras, så vida det icke är en allt för stor rangskillnad.

En underordnad tjänsteman kan icke fordra att en förman skall besvara hans visit.

Gör aldrig visit på opassande tider, såsom vid frukost-, middags, eller arbetstiden. Aftonen är alltid bäst passande.

Att icke bry sig om visiter är en sak som societeten endast förlåter personer af stor förtjenst; men sådana personer begära ingenting af den, ty den medgifver dem ingenting, oaktadt deras förtjenst.

Visiterna bilda inom societeten ett band, som man icke kan slita utan att bryta med den.

De nödvändigaste visiter äro: 1:o) på nyårsdagar; 2:o) efter en bjudning; 3:o) sådana som äro föranledda af någon glad eller sorglig händelse, såsom: vid dödsfall, giftermål, ett barns födelse, utnämningar etc.

Ett notifikationsbref fordrar alltid en visit.

En ceremonivisit bör aldrig räcka längre än tio å femton minuter, utom vid serskilda tillfällen. Ni kan äfven förlänga den fem minuter om man ber Er stanna kvar.

Om ni ser herrn i huset taga upp ett papper

ur fickan, leta på sin byrå, se på klockan, se tankspridd ut, vända tummarna omkring hvarandra, trampa takt på golvet, taga en eldgaffel för att röra om elden då det icke behöfves etc., gå Er väg, om ni också icke varit på stället mer än fem minuter.

Den största konsten för en person som gör visiter är att draga sig tillbaka i lagom tid. Då man gör skyldighetsvisiter äro de kortaste de bästa.

Det ögonblick ni finner Er besvärad är just den stund då ni besvärar andra. Gå då Er väg.

Om Er visit synes göra nöje, stanna då kvar några minuter till, men icke längre.

Om ni gör visit hos en ung dam och hon är allena när ni kommer, men sedan en annan person infinner sig, som står med henne på förtroligare fot än ni, gå genast.

Ju mer den unga damen vill hålla Er kvar, desto mer skall ni ifra på att gå, och två personer skola derföre inom sig tacka Er.

Då ni gör en notifikationsvisit, bör ni arrangera Er fysiognomi likasom Er toilett efter omständigheterna.

Att stiga in utan att vara anmäld är i högsta grad opassande.

Om ni icke i tamburen finner någon som anmäler Er, bör ni klappa sakt och vänta, ända till dess mau kommer och öppnar, så vida man icke ropar: »stig in»; men i detta fall kommer ni sällan lägligt.

Hos vänner stiger man in till dess någon kommer och artig ber Er gå, eller vänta.

Visiter efter en concert, en bal, en dans-soirée eller en middag böra göras åtta dagar derefter.

Om en vän kommer hem ifrån en resa, är det hans skyldighet, att först göra visit hos Er för att gifva tillkänna sin återkomst.

Om ni tillträder någon befattning i en stad eller landsort, tillkommer det Er att oförtöfvadt göra visit hos edra förmän och inom fjorton dagar hos de personer som utgöra den bättre societeten.

Att endast skicka visitkort i dessa begge fall skulle helt enkelt vara oförsämdt.

Om den person ni gör visit hos ämnar gå ut, uppehåll den icke, och om den också vill kvarhålla Er, hör ni ändå gå genast.

Om ni besöker en litteratör och ni finner honom arbetande, gå straxt, till och med utan att säga god dag åt honom. Att låta honom förlora tråden af en idé, kan ibland förderfva ett helt kapitel. Er visit kan då icke annat än förarga honom.

Sedan ni helsat bör ni aldrig sätta Er förr än den person ni besöker gjort det.

Om man tager emot Er i sängkammaren i brist af förmak, bör ni aldrig ställa ifrån Er hatten på sängen, utan heldre hålla den i handen.

I bättre hns blir ni aldrig emottagen i sängkammaren, så vida ni icke är mycket nära bekant.

Ett väl uppfostradt fruntimmer tager aldrig emot visit af en karl i sängkammaren.

Om ni tager emot en besvärlig visit, visa aldrig misslynne, men uppgif någon förevändning för att blifva af med den.

Om ni icke råkar den person ni gör visit hos, lemna edert kort och vik ena hörnet eller rif sönder det, så att man kan se att ni lemnat det själf.

Ett kort af god ton innehåller endast edert namn.

Om det innehåller edert yrke, är det en löjlig prospectus.

Om det innehåller edra titlar, är det en narraktig fåfänga.

Vid en ceremonivisit bör man lemna öfverplagg och hatt i tamburen.

Vid en vanlig visit behåller man hatten i handen till dess den person man besöker ber Er lägga bort den. Gör den icke detta inom fem minuter, är det ett höfligt sätt att be Er gå.

Om ni är i förlägenhet hvar ni skall göra af eder hatt och ställer den på golftet, bär ni Er åt som en bonde.

Då man ber Er sätta Er, bör ni icke vänta till dess man ställer fram stol åt Er.

Ett fruntimmer bör aldrig aflägga hatten, utom då hon blir uttryckeligen uppmanad dertill; Bliir hon icke bedd derom, bör visiten icke räcka längre än en fjerdedels timma.

När en person som gör visit kommer, bör, om det är en karl, alla de närvarande karlarne stiga upp; om det är ett fruntimmer böra både fruntimmer och karlar som äro närvarande stiga upp.

Om en besökande närmar sig för att helsa på en dam, bör hon resa sig till hälften och med en lätt böjning på hufvudet besvara hans helsning.

Etiketten befäller, att, om man befinner sig i en furstes salong, både fruntimmer och herrar stiga upp, när någon af hans familj kommer in.

Om det icke finnes någon mer än ni på visit i en salong, så låt icke följa Er längre än till dörren.

Om ni tager emot besök af en person, hvars rang är högre än eder, bör ni följa honom till förstugan; om ni hoppas vinna någon fördel af honom, följ honom då ända ned till hans vagn.

Samma artighet bör visas damer, äfven om man icke väntar någonting af dem. Bjud dem eder arm för att leda dem utför trappan.

Om det är mycket folk i en salong och conversationen är liflig, smyg Er bort sakta, utan att säga någonting, så att ni icke stör någon. Det är litet ohöfligt men ännu är det tillåtet.

Om många komma på visit på en gång, bör ni låta damerna och edra förmän gå in före Er.

Tag aldrig barn med Er på en ceremonivisit.

Om ni vill väl taga emot en person som är på visit, ställ så till, att, då den går sin väg, den är belåten både med sig sjelf och med Er.

Då ni får besök af någon, om det också är en fordringsegare, bör ni antaga en behaglig mine, taga emot honom vid dörren, bedja honom sätta sig och sjelf ställa fram stol åt honom.

Om frun i huset sitter i en soffa bör den som gör visit aldrig sätta sig bredvid henne.

Detta kan vara tillåtet ett fruntimmer när det är en intim vän, eller om hon inbjuder dertill.

En värdinna bör aldrig, utan att fela emot

etikettens lagar, hjälpa en dam med att sätta på batt, schal och kapp.

Lemna aldrig en person som är på visit allena, under hvilken förevändning som helst, icke en gång den att följa en furstlig person.

Om ni också är furste, bör ni icke tillåta att värden i huset följer Er längre än till salongsdörren, om han har andra personer på besök hos sig.

Det behöfver icke sägas, att en värdinna bör lemna sitt broderi eller hvad annat arbete som helst när hon får en visit, och icke återtaga det under hvilken förevändning som helst, så vida den besökande icke är en vän som ber henne derom.

SJUNDE KAPITLET.

Laster inom sällskapslifvet.

Parasiten.

Parasitens karaktär är ett ämne för skämt hos de komiska latinska poeterna, som icke underlåta att framställa på skådeplatsen en dylik personage till åskådarnes förlustelse. Parasiten är således helt enkelt en tallrikslickare, som gör till yrke att vara inställsam hos de förnäma och rika, med hvilka han umgås för att få äta vid deras bord och lefva på deras bekostnad. Denna föraktliga rol, som åtföljes af tokens eller åtminstone af ett bemödande att roa,

har nästan försvunnit nu mera och vi hafva icke mer några parasiter efter Platos och Terentii åsigtter; men vi hafva ett slag som icke är stort hederligare och som man benämner *matfriare*.

Parasiten är alltid en hjertlös människa, som uppoffrar sin värdighet för lättjan.

Han tycker mer om att tigga sig en middag än att genom arbete förtjena den.

Detta låga yrke leder honom till läghet, förnedring och fräckhet.

Den person som faller så djupt, har afstått ifrån allt anseende i världen.

Man hatar honom icke, men man föraktar honom, hvilket är mycket sämre.

Anmärkningsvärdt är, att, för att utöfva matfriareyrket, bör man hafva tio gånger mer förstånd än man behöfver för att förtjena sitt lifsuppehälle på hederligt sätt.

Det finnes två slags parasiter: sådana som äro det af snålhet och sådana som äro det af fattigdom.

De första kör man bort med stryk; de sistnämnde har man fördrag med.

Fräckheten.

Man bör icke förblanda aplomb med fräckhet.

Aplomb i sällskapslifvet består deri att känna sig hvarken besvärad eller förlägen, derföre att man har verdensvana och umgängeston.

Den snillrika människan vet hvad hon är värd och håller sig på sin plats; detta är aplomb.

Narren öfverskattar sitt eget värde och usurperar den snillrika människans plats: detta är fräckhet.

Blygsamheten är förståndets tillhörighet, som förstår sig sjelf och känner sina gränser.

Fräckheten är dumhetens skylt, som icke förstår sig sjelf och kan icke bedöma sig.

Den är ofta beledsagad af ett uselt hjerta.

En fräck människa ingifver alltid en känsla af otrefnad, förakt och den aflägsnar allt hederligt folk.

Dess djerslhet kan roa ett ögonblick, när den är förenad med originalité, men den ingifver snart afsmak.

Fräckheten dödar anständigheten, blygsamheten samt alla milda och aktningsvärda dygder. Den är den mest omoraliska af alla laster.

Högmodet.

En högmodig narr är den löjligaste af alla människor.

En människa af förtjenst som är högmodig är i högsta grad odräglig.

Den högmodige gör sig hatad af alla, derföre att människorna, af medfödd instinet, icke tycka om dem som vilja dominera.

För mycket blygsamhet är ett stort fel, om icke en last.

Om man icke känner sitt eget värde skall man aldrig kunna förmå andra att göra det.

Om man icke är en narr bör man kunna uppskatta sig sjelf.

Man bör icke uppskatta sig efter hvad man sjelf tänker, utan efter hvad andra tänka.

Man skrattar åt en högfärdig dumbom; men man är rädd för en öfverlägsen man som är högmödig; man skyr honom och man hatar honom.

Hyckleriet.

Hyckleriet är ett permanent förräderi, som består mindre uti att dölja sina laster än att prunka med dygder man icke eger. Det är ganska naturligt att man döljer sina fel, ty uppriktigheten behöfver icke gå så långt att man gör salongen till en bigstol; det är ännu mer, ty den som döljer sina laster bevisar att han känner dem och att han är på väg att rätta dem.

Men den som affischerar dygder han icke eger är en farlig skälm, som söker bedraga Er i sitt materiella intresse. Ni känner igen honom på hans alltid nedslagna ögon, ty han kan icke uthärda en fast blick af en redlig människa, på hans blygsamma nästan ödmjuka min. Hans ord äro lika ljufva och honingslena som trolösa; hans rörelser äro blyga, hans gång allvarlig, och högst sällan kan ett godt skämt framkalla ett småleende på hans tunna och ihoptryckta läppar.

Hycklaren är så mycket mer farlig som han smyger sig in öfverallt och under alla dräkter, emedan han alltid handlar i mörkret och emedan när man ertappat honom det oftast är för sent.

Förr eller sednare blifver dock alltid hycklaren demaskerad och han blifver då offret för sina egna bedrägerier.

Hycklarens rol är den nedrigaste man kan spela i verlden.

Det finnes hycklare af alla slag. De brottsligaste äro de som inblanda Gud i sina brottsliga stämplingar.

Fly hycklare, om ni icke vill blifva deras offer.

Om ni sjelf blir hycklare skall hvarken Gud eller menniskor förlåta Er det.

Man kan sätta tro till en mördares ånger, men aldrig till en hycklares.

Girigheten.

En girig har ingen vän, icke en gång inom sin familj, derföre att hans eget hjerta är tillslutet för alla ömmare känslor; också är han aldrig omgifven af andra än sådana som bedraga honom. Hans hustru, hans son, hans dotter äro tvungna dertill för att kunna visa sig ibland bederligt folk; hans tjenare bestjåla honom så väl för att vinna derpå, som för nöjet att lura honom.

Girigheten är den smutsigaste och oädlaste af alla laster.

Girighet är egoismen drivven till sin ytterlighet.

Den girige liknar ett svin som är nyttigt först efter döden.

Af girigheten uppkommer ocker, svek, mened, våld, orättvisa och bedrägeri.

Likasom man icke bör förblanda frikostighet med slöseri, bör man ej heller anse hushållsaktighet för girighet.

Frikostig är den som gifver rundligt, men med urskillning och utan att någonsin öfverskrida sina tillgångar.

Slösaktig är den som gifver till höger och vester utan att beräkna hvad han eger, hvilket ovilkorligen leder till ruin.

Hushållsaktigheten består uti att aldrig depensera mer än hvad man årligen har i inkomster, så att man icke behöfver skuldsätta sig.

Girigheten består uti att umbära allt, för att oupphörligen samla penningar som förblifva onyttiga både för en sjelf och andra.

Tillgjordheten.

Tillgjordheten är resultatet af brist på vana att vara med i verlden eller af dålig uppfostran.

Hyckleri är en last, men tillgjordheten endast ett fel, som kan rättas.

Men om ni rättar detta fel, så akta Er för en motsatt ytterlighet, ty ett alltför fritt och familert sätt passar icke en hederlig kvinna.

Koketteriet.

Koketteriet är det första steget till afsteg ifrån dygdens bana.

Koketten är en qvinna som sätter sin heder på lotteri; man kan hålla nittionio emot ett att hon skall tappa.

Dygden är bräcklig. Kom ihåg ordspråket: Krukan går så länge till brunnen till dess hon spricker.

Man kan älska en kokett qvinna, ehuru sällan och för en kortare tid, men man högaktar henne aldrig.

Fåfångans nöjen äro aldrig så mycket värda som de kosta.

Efter fyllda trettiofem år blir koketteriet en löjlighet.

Karlarne tycka om koketter, derföre att dessa roa dem, men det finnes ingen som vill gifta sig med en sådan.

Om koketten ibland bedrager, så blir hon deremot beständigt bedragen af karlar, af hvilka hon tror sig vara älskad.

Koketten är för karlarne likasom leksaken är för barnet: så länge den roar dem äro de rädda om den; när den icke roar dem längre krossa de den.

Envisheten.

Ve öfver den man som är dömd att tillbringa sitt lif med en envis hustru.

En envis hustru är elak, arg, trätgirig; en obehjälplighet retar henne så, att hon får ett anfall af elakt lynne som aldrig tager slut. Hon är alltid butter och tvär, och det är isynnerhet när några vänner komma till mannen hon utvecklar hela sin

råhet och sina dåliga egenskaper; hon skulle blifva tröstlös om hon icke genom sin ohöflighet och buterhet lyckades drifva dem ur huset för att aldrig mer komma tillbaka. Hon besitter en stor talang att motsäga. Om man skrattar, ser hon allvarsam och sträng ut; är man missnöjd, sjunger hon; säger man att en sak är hvit, påstår hon bestämdt att den är svart; när man nämner personer, talar hon illa om dem man berömmar och berömmar den man klandrar. Hvad man gör eller hvad man säger, skall hon alltid vara af motsatt åsigt. Det ord hon beständigt har på tungan är »tvärtom», eller »det är icke sant.» Det är icke för att utröna sanningen eller af motsägelseanda hon beständigt är i opposition emot alla, nej det är af ren elakhet, och i akt och mening att göra sin omgifning ondt.

Det mest besynnerliga är, att hon väljer till offer för sin råhet just de som hon borde älska mest: sin man, sina föräldrar, sina barn.

Om man gör henne motstånd, får hon ett anfall af raseri och utfar i tillmälen som endast begagnas af samhällets drägg. Om hon trodde sig vara den starkare skulle hon gå till ytterligheter, men fruktan för repressalier återhåller henne. Om ni gör henne vidare motstånd, använder hon det afgörande medlet, hon får en nerfattack. Denna attack är i början låtsad och mer eller mindre väl grimacerad, men ingalunda farlig. Om detta medel emellertid lyckas hos en lättrogen och svag man, använder hon det flera gånger och attacken, som i början var låtsad, blir allt mer och mer verklig, allt efter det nerfverna

vänja sig vid en abnormal sammandragning; sedan kommer slag som åtföljes af fullkomlig lamhet.

Ett sådant elakt lynne är en sinnessjukdom som kan lätt botas om man gör det grundligt; men försummar man detta, tilltager den snabbt och blir slutligen obotlig. Hvad skall man göra för att bota den? Jo, mannen måste var kall, bestämd och grym till och med om det nödvändigt måste så vara. Här menas naturligtvis endast moralisk grymhet, som icke har någon gemenskap med grofhet. Om detta sista medel icke lyckas, är det bäst att skilja sig ifrån odjuret, och taga sina barn med sig; ty det är bättre att beröfva dem en mor än att låta dem demoraliseras.

Om en qvinna känner böjelse för elakt lynne, motsägelse och envishet, bör hon på allt möjligt sätt bemöda sig att rätta sig. i annat fall gör hon sig hatad öfverallt.

Den älskvärda qvinnan har alltid småleendet på läpparne, ty detta småleende i förening med dragens lugn äro återskenet af ett godt hjerta.

Ett buttert ansigte är alltid fult, till och med hos den vackraste qvinna.

En elak qvinna är född till sin egen och andras olycka.

Envishet och elakhet uppkomma alltid af dumhet och dålig uppfostran. Dessa laster förstoras genom föräldrars och männens svaghet.

Afunden.

När denna last smugit sig in i människans hjerta förstör den ända till fröet af alla dygder. Om ni är nog olycklig att vara afundsjuk, bör ni aldrig deltaga i sällskapslifvet, ty huru ni än må försöka dölja denna bedröfliga last, blir den ändå snart upptäckt och ni blir då tillbakastött af alla.

Afunden är foster af högfärden eller fåfängan och nästan första steget till vanvett. Den släpar i sitt följte hatet, förtälet, hyckleriet. Olyckligtvis är denna sjukdom ofta obotlig, derföre att den afundsjuke, likasom den fullkomligt vansinnige, icke känner sitt onda.

Afunden är såsom en giftig orm, som biter sig sjelf när den icke kan bita andra.

Nyfikenheten.

Det finnes personer som äro nyfikna att göra sig underrättade om hvarjehanda för att förvärfva kunskaper som rikta deras förstånd. Det finnes andra som äro nyfikna för att taga kännedom om andras angelägenheter. De förra hafva en berömvärd egenskap; de sednare en skamlig last. Deraf följer att man icke gerna ser en person, sådan som de sistnämnde, hos sig, och när han kommer blir han alltid mycket kallt emottagen. Hans bästa vänner misstro honom och i sällskapslifvet förmodar man honom vara spion.

Då en nyfiken person är i ett större sällskap deltagar han föga i konversationen; han drager sig tillbaka i en fönstersmyg, der han, dold bakom gardinerna lyssnar på enskilda samtal, spionerar rörelserna, blickarna, uppfångar ett och annat likgiltigt ord, och uttyder det hela derefter; som han har godt förstånd äro vanligtvis hans tolkningar riktiga. Om han kommer och helsar på Er, söker han gerna att få tala med någon af tjenstfolket och då han stiger in i rummet till Er sväflva hans ögon omkring öfverallt innan han räcker Er sin hand. Om ni har papper spridda på edert skrifbord, skall han läsa dem; han betraktar adresserna på förseglade bref och om ni icke märker det sätter han dem för dagern för att försöka läsa underskrifterna. Ack! om han vågade bryta dem! Om ni är inne i ett annat rum med någon som ni måste tala med angående enskilda angelägenheter, tittar han genom nyckelhålet och lyssnar.

De som lyssna vid dörrarne få ofta erfaras det de icke vilja veta.

Att stjåla en persons hemlighet är sämre än att stjåla hans börs.

Ingen kan sätta lit till en nyfiken människas tystlåtenhet.

Nyfikenheten föder förtalet.

En människa som icke kan lägga band på sin nyfikenhet, kan icke besegra någon af sina lastbara böjelser.

- Om tobaks begagnande.

Akta Er för att röka eller snusa, och undvik alla tillfällen att förvärfva Er dessa osnygga vanor.

Om man emellertid fått vanan att snusa, antingen af hälsoskäl eller andra orsaker, bör man dölja den.

Man bör då begagna två näsdukar, en vit och snygg, som man kan visa, och en kulört, som man gömmer då man är borta.

Bjud aldrig snus åt någon, så vida man icke ber Er om en pris.

Begär aldrig en pris snus af någon.

Om man bjuder Er snus så tag litet, men kasta bort det så att ingen märker det.

När ni snusar bör ni akta Er att intet korn faller på duken om ni sitter till bords, eller på matan om ni är i en salong.

Snusa snyggt, det vill säga utan att spilla på Er väst och skjorta, utan att snörfla som en hippopotamus och utan att grina som en apa.

Rök aldrig på en offentlig promenad eller på gatan.

Man röker aldrig annat än så kallade Havannah cigarrer. Cigarrer af papper äro urmodiga.

Rök endast hemma hos Er och blott om morgnarne så långt ifrån eder garderob som möjligt, på det att röken icke skall bita in i edra kläder.

Skölj Er väl i munnen sedan ni rökt.

Det är bestämdt ett misstag att tro att röken bevarar tänderna; den svärtar dem, det är alltihop.

När ni går ut efter att hafva rökt, byt om kläder, så vida ni icke vill lukta illa.

Emellan rökare kan en cigarr erbjudas och emottagas; men man begär aldrig.

En allmän regel är det, att aldrig spotta på golfvet.

Slut.

Man bör då begagnas enbart och enbart som man kan visa, och en käftig, som man gömmer då man är bort.

Är om en pris. Bjud aldrig snus åt någon, så vida man icke har

Begär aldrig en pris snus åt någon.

Om man bjuder för snus så tag litet, men kasta bort det så att ingen märker det.

När ni snusar bör ni äta för att intet köra i

ter på bakken om ni sitter till bordet, eller på maten om ni är i en salong.

Snus snyggt, det vill säga utan att spilla på

Er väst och skjorta, utan att snutta som en hippopotamus och utan att grina som en spå.

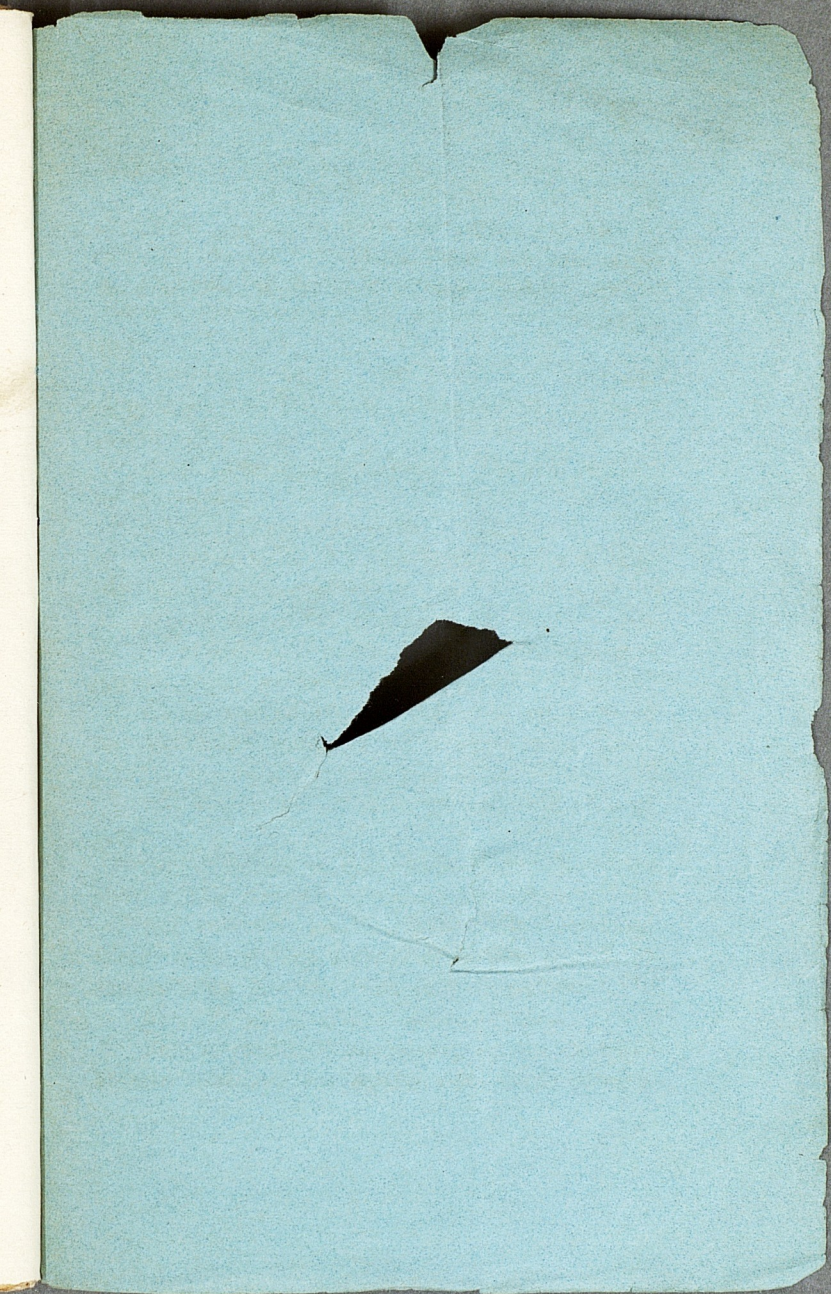
Rök aldrig på en offentlig promenad eller på gatan.

Man röker aldrig annat än så kallade Havannas cigarrer. Cigarrer af papper äro urmodiga.

Rök endast hemma hos Er och blott om morgnarna. Så långt liksom eder gärdar som möjligt, på det att röken icke skall bita in i edra kläder.

Stöj Er väl i mannan sedan ni rökt. Det är bestämdt ett misslag att tro att röken

bevarar länderna; den värtar dem, det är alltid.

Preis: 60 öre.

Handwritten text, possibly a title or author name, is visible on the torn piece of paper.

www.books2ebooks.eu